

Danskernes Historie Online

Danske Slægtsforskeres Bibliotek

Dette værk er downloadet fra Danskernes Historie Online

Danskernes Historie Online er Danmarks største digitaliseringsprojekt af litteratur inden for emner som personalhistorie, lokalhistorie og slægtsforskning. Biblioteket hører under den almennyttige forening Danske Slægtsforskere. Vi bevarer vores fælles kulturarv, digitaliserer den og stiller den til rådighed for alle interesserede.

Støt Danskernes Historie Online - Bliv sponsor

Som sponsor i biblioteket opnår du en række fordele. Læs mere om fordele og sponsorat her: <https://slaegtsbibliotek.dk/sponsorat>

Ophavsret

Biblioteket indeholder værker både med og uden ophavsret. For værker, som er omfattet af ophavsret, må PDF-filen kun benyttes til personligt brug.

Links

Slægtsforskeres Bibliotek: <https://slaegtsbibliotek.dk>

Danske Slægtsforskere: <https://slaegt.dk>

INDBYDELSESSKRIFT

TIL

AFGANGS- OG AARSPRØVERNE

I

SORØ SKOLE OG OPDRAGELSESANSTALT

JUNI OG JULI 1906.

INDHOLD: 1. Ritvala Helg. Ved F. Ohrt.
2. Efterretninger om Skolen og Opdragelses-
anstalten. Ved B. Hoff.

SORØ
F. HAÜSERS BOGTRYKKERI
1906.

INDBYDELSESSKRIFT

TIL

AFGANGS- OG AARSPRØVERNE

I

SORØ SKOLE OG OPDRAGELSESANSTALT

JUNI OG JULI 1906.

INDHOLD: 1. Rituala Helg. Ved F. Ohrt.
2. Efterretninger om Skolen og Opdragelses-
anstalten. Ved B. Hoff.

SORØ
F. HAÜSERS BOGTRYKKERI
1906.

Ritvala Helg

Ved

F. Ohrt.

Den følgende Skildring hviler paa **J. Krohn: Kanteletaren utkimuksia** (toim. ja täyd. **K. Krohn**) I, 1900; her er ogsaa Gottlunds Fremstilling af Festen (Otava II) refereret; Lönnsrots Fremstilling er trykt i **Elias Lönnsrothin matkat** I, 1902 (S. 192 fl.). Niemis Afhandling (i Tskr. Virittäjä 1900), der er refereret hos Krohn, har jeg ikke kunnet opdrive; en Henvendelse til det halvt private Tidsskrifts Redaktion synes slet ikke at være kommen denne i Hænde. — Ritvalasangene er oversatte, ikke efter den lidt komponerede Form, Lönnsrot har givet dem i sin Kanteletar, 4de Udg. III 5, 9, 32 (jfr. 13), men efter Originalopskrifternes Form (trykt hos Krohn).

I.

Den Landevej, der fra Tavastehus bugter sig i Nord og Vest op til »Glentehøj« Sogn (Sääksmäki), stryger — knap en Mils Vej før Landsbykirken naaes — igennem den lille Ritvala By. Een af Udløberne fra Finlands lange Højderyg skyder sig her forbi; Vesten om Bygden, henimod Huittula Gaarde, danner den en skarp Aas, kun faa Favne bred og med stejl Skrænt til begge Sider. Vejen holder sig langs med dens Fod; men oppe paa Højden skal der være herlig Udsigt, mod Syd over vidtstrakt Agerland til den store Sääksmäki Sø, mod Nord over et bakkerigt Landskab med Marker og Skove. Denne venlige, afvekslende Natur har fostret en Almue livligere af Aand, end de mutte Tavastlændinger er som flest, og gennem mange Tider, næsten ned til vore Dage, har Højderne ved Ritvala været Skuepladsen for en mærkelig Foraarsfest; Ritvalan Helka (d. e. Helg, Højtid) kaldtes den der paa Egnen.

I hele Svenskervældets Tid synes ingen af de Mænd, hos hvem der var vaagen Sans for det

finske Folks gamle Minder, at have faaet mindste Nys om denne Fest — underligt nok: Ritvala ligger dog ikke i en fjærn Krog af Ødemarken, men ret nær Kulturens gamle Hovedsæde Aabo. Den egentlige Opdager er K. A. Gottlund, der 1824 som ung Mand gæstede Ritvala; skønt han kom efter Festtidens Slutning, lykkedes det ham, der var øvet i at faa Almuefolks Mund paa Gled, at formaa Deltagerne til at synge Højtidsangene, ja paany fremstille Festens Hovedoptrin for ham. Syv Aar senere kom Finlands største Folkeminde-samler Elias Lönnrot til Stedet — atter udenfor Festtiden — og optegnede de samme Sange samt deres Melodi. — Endnu 1867 fejrede Ritvalaboerne Helg; det vides ikke med Sikkerhed, naar man holdt op med den gamle Skik.

Festtiden strakte sig over en stor Del af Vaaren; fra Kristi Himmelfartsdag til Sankt Hans, stundom helt til Udgangen af Juni, samledes man hver Helligaften til Fest. Især ved Pinsetid havde den et højtidsfuldt Præg; da kom ogsaa fra Nabo-sognene mange Tilskuere til Stede. — Ritvala Helg var de unge Pigers Fest. Før Solnedgang mødtes Byens Jomfruer et fastsat Sted paa Landsbygaden; her stillede de sig i Rækker paa fire eller fem. Under Sang — med de bedste Sangersker i Spidsen — sætter Toget sig saa i Gang; gifte Koner og bag dem igen Mænd kan følge efter, men skal tie. Langsomt gaar man, og langsomt synger man; flere Gange vandrer Skaren gennem Byen i forskellige Retninger — dens Vej

kommer til at danne et Kors — og tilsidst stiger den op paa en lav Skrænt, kaldet »Helghjærget«. Under Gangen har de unge Piger strøet Blomster foran sig paa Vejen. Øverst paa Skrænten gør Processionen Holdt; og heroppe danser nu de unge Piger i Kres. Tilsidst træder de unge Knøse til, brænder Baal paa Højen og danser omkring det. Desuden blev der leget — Enkeleg var meget yndet — og ved Midnatstid gik hver til sit.

»Naar det er Slut med Ritvala Helg og med Huittula Marker, saa kommer Verdens Ende«, sagde et Mundheld der paa Egnen; eller saaledes: Hører man op at holde Helg, saa hører Ritvala Marker op at give Grøde. Og siden Verden blev skabt — nogle mente lidt forsigtigere: Siden Byen blev bygget — havde denne Fest været holdt. I særligt ærværdigt Skær stod den hos Egnens Folk; men fra oven, det vidste de ogsaa at melde, havde man ofte set skævt til den gamle Skik; tidlig var Baalet og Baaldansen forbudt af Øvrigheden »for Brandfarens Skyld«. Et Aar var Festen helt bleven hindret; men da Sommeren bragte Misvækst, og det saaledes syntes, at det gamle Mundheld kunde have Ret, fik man næste Gang Lov at tage fat igen. Heller ikke Sognets Præster i luthersk Tid saa med mildte Øjne paa de unge Pigers Fest. Gik det da ikke sømmeligt til? Lønrot veed dog at fortælle, at enhver Pige, der ikke længer var Mø, blev udelukket fra Processionen. Snarest var der vel det i Vejen, at

den rene Læres Mænd saa paa Festen som en Levning af gamle Tiders »Hedenskab«.

Hvor skal da Oprindelsen søges til Ritvala Helg? Føres vi virkelig tilbage til det finske Hedenskabs Dage? Om Svaret skal gives ud fra de gamle Festsanges Indhold, er der intet Rum for Tvivl: De blev til i katolsk Middelalder; og hvad der maatte være af Hedenskab i dem, er den gamle Katolicismes Hedenskab; alligevel kunde det jo tænkes, at selve Festen viste længer tilbage; men før Svar kan søges givet herpaa, gælder det at undersøge hine Kvad for at se, hvilket Præg de har givet den mærkelige Fest.

II.

Et Indgangskvad, tre Folkeviser samt nogle Slutningsvers — det var gennem Hundredaarenes Løb Højtidens faste Sangskat; med dem »raabte man Helg«. Hver Festaften istemtes først Indledningssangen, saa tog man fat paa en Folkevise; kun een af de tre blev sunget hver enkelt Kvæld. De otte Jomfruer, der aabnede Toget, sang for, een Verslinie ad Gangen; den gentoges saa af de øvrige Sangersker — stundom to Gange, først nemlig af de nærmeste i Skaren, siden som et Ekko af de bageste, saa det tog Tid at naa Visen igennem; tilmed trak man den ensformige Melodis Toner langt ud. Alle Sangenes Versemaal er det gamle fællesfinske (med Forlydsrim), der kendes fra Kanteletar og Kalevala. Men som noget helt særegent kommer ved Ritvalakvadene Omkvædet

til: Mellem hver eneste Linie sang man i alle Kvadene de Ord: kauniissa joukos (»i denne skønne Skare«). Oprindelig lød det: Jumala on joukos (»Gud er i Skaren«); men Præsterne forargedes over, at den Højstes Navn blev gentaget saa ofte og saa tankeløst, og det hedder sig, at Provsten (omkring 1735) søgte at formaa Aabo Domkapitel til helt at forbyde Festen, men det blev ved, at Guds Navn skulde stryges i Omkvædet. Dette kom nu vistnok til at lyde Kaunis on joukos: »Den Skønne er i Skaren« (den Skønne er her endnu Gud, som ofte nævnes saaledes i Folkesangene); kun i saa Fald bliver der nemlig Mening i den folkelige Anekdote om en udenbys, forfængelig Bonde, der første Gang han kom til Festen, brystede sig svært ved at høre Omkvædet, for det kunde jo kun være ham selv, der var ment. Siden hen ændredes Ordlyden endnu en Gang, og Skønheden blev de unge Jomfruers egen: »I den skønne Skare«.

Almuen mente, at ogsaa selve Sangene var umaadelig gamle; det skyldes vistnok især Indgangskvadet; dette blev nemlig sunget i en Form, der var halvvejs uforstaaelig for de syngende selv; men med Flid holdt man fast ved de dunkle Ord. Opskrifterne tillader dog at gaa bag ved de lidt forvrængede Former og genophygge den gamle Ordlyd (Krohn S. 17 fl.) I Fordanskning kan Kvædet gengives omtrent saaledes:

Frem vil vi træde, frit vil vi kvæde

— Herren er med i Skaren —
ej vil vi blues ved vor Stemme

— Herren er med i Skaren —
skønt vi kun er Børn, der kvidrer,
svage Piger kun, der pipper,
spæde, der synger en Vise.

Giv da de Gøge Lov at kukke,
lad da de klare Bjælder klinge,
Valnøddetræets Fløjter tone
og de svenske Sivror faa synge,
Aabos Orgler sorrigfuldt gjalde,
Kobberlure klagende kalde.

Over Blomster blaa vi træde,
unge Møer paa Urter røde,
hele Sigter fulde bær vi,
Kurve fyldt med Markens Blommer.
Vi os en blaalig Bro vil brede,
træde frem over røde Trapper,
mens vi gaar op til høje Guder,
gaar til de hellige Guder.

Den lille Sang er udpræget kristelig-katolsk i sin Stemning; hellige (»rene«) Guder kendte finsk Hedentro vist ikke noget til; det er Kirkens Helgener (Psalme 82,6), der tænkes paa. (Var der mon i Middelalderen stillet hellige Billeder paa Højens Top, eller er Toget i sin Tid endt i Kirken?) — Ydmygt og dog frimodigt vover den unge Mø at lade sin Stemme høre; ved Gøgens Kukken og ved Bjældens Klinging ligner hun sin Røst; og

dristigere bliver hendes Billeder: Snart toner Sangen livfuldt som de fremmede Fløjter, snart klager den som Kobberluren eller Domkirkens Orgel.

Af vælske Nøddetræer og af svenske Rør faar man de fine Fløjter, som Jomfruen tør kappes med; men hvad den unge Pige i senere Tider næppe vidste af: ogsaa i hendes egen Sang klinger »Vælsklands« og Sverigs Toner. Fra det skandinaviske Norden, ja fjærnt fra Sydevropa er Middelalderens Visestrøm naaet op til Finland, og de to af Ritvalafestens tre Hovedkvad er baarne derop af den.

III.

Den første Helgaften var det Skik at synge Visen om Marie Magdalena.*) Fra Oldtiden af har den fromme Fantasi dvælet ved denne Skikkelse, om hvilken Ny Testamente kun veed at melde, at hun fra Galilæa havde fulgt Jesus til Jerusalem, stod ved hans Kors, var med at bringe Salver til Graven og først af alle saa den opstandne, samt at Jesus havde drevet syv Djævlæ ud af hende (Tillægget til Markus). Tidligt opfattede man imidlertid Magdalena, Lazarus' Søster Maria og Synderinden, der salvede Mesterens Fødde, som een og samme Person; ved Aar 600 slog Gregor den Store denne Forstaaelse fast. Først efter Aar 1000 spores dog den egentlige Legende, der spinder Magdalenas Skæbne-

---

*) Krohns Skildring af denne Vises Vandring hviler paa Doncieux's Undersøgelser.

traad videre: Til Søs kom hun med Søsteren Martha til Marseille, gjorde store Undere og levede siden tredve Aar i en Ørkenhule, næret ikke af jordisk Mad, men af Englesang, medens Martha i syv Aar kun nød Græs, Rødder og Skovens Frugter, med Kviste til Leje og en Sten til Pude. — Paa dette Grundlag tager nu Visen fat.

I Magdalenavisens ældste Form, den kataloniske, omvendes Marthas letsindige Søster ved at høre Kristus i Kirken, væder med Taarer hans Fødder i Farisæerens Hus og faar paalagt den Bod at skulle leve syv Aar i Ørken af Urter og Græs; da Aarene er gaaet, sørger hun bittert ved at se sit skæmmede Ansigt i Kilden, en Engel paa-lægger hende til Straf for denne Forføngelighed syv Aars ny Bod, efter deres Forløb udfries hun ved Døden. — I Sydfrankrig er Visens sidste Del (Boden) løst ud til en selvstændig Sang, der dog ender med Fodtvættet og har det ny Træk, at Synderinden efter de første syv Aar ogsaa klager over den usle Føde. Dette sidste Træk vandrer Nord paa og udføres videre eller ændres.

Paa engelsk og nordisk (samt slavisk) Grund — i Tyskland er den ikke funden — har Bodsvisen faaet en ganske ny Indledning, idet endnu en bibelsk Skikkelse er smættet sammen med Magdalena, nemlig den samaritanske Kvinde, hvem Jesus møder ved Brønden; Boden bliver nu Følgen af deres Samtale. — Den ene af de to danske Opskrifter hos Sv. Grundtvig (D. g. F.

II. Nr. 98 B, fra Færøerne) lyder (med en enkelt af Gr. foreslaaet Rettelse).

Kvinden gik at øse Vand
 — Jesu, Herre min —
 Jesum Christ hun for sig fand.
 Magdalena beder til vor Herre.

Eller: Maria Magdalena.

»Var Du saa ren, som Du est bold,*)
 da skulde jeg drukket af Din Haand.«

Kvinden svor og sagde saa stort:
 »Jeg veed mig ingen Synd have gjort.«

»Kvinde, Kvinde! hand ikke saa haardt!
 du ejer tre Børn i den sorte Jord.

Det første med din Fader,
 det andet med din Broder.

Det tredje med din Sognepræst:
 dermed bedrev du Synden størst.«

»Kjære Jesu! skrifte mig,
 andet begjærer jeg ikke af dig.«

»Jeg dig ikke skrifte faar,
 uden du faster i femten**) Aar.

Du skal intet æde
 uden det tørre Æble.

Du skal intet drikke faa,
 foruden den Dugg, dig falder paa.«

*) Teksten har: Estu saa ren, som jeg er bold.

**) A har: syv Aar; ligesaa anden Gang.

Der femten Aar forløbne vare,
Jesus monne til Kvinden gaa.

»Magdalena, Kvinde fin!
hvor haver det gaaet med Fasten Din?«

»Saa haver det gaaet med Fasten min:
jeg har ædet dit Brød og drukket dit Vin.«

»Det skal du have for Taalmodighed din:
at tjene min Moder i Himmerig.

At tjene min Moder i Himmerig,
syv Gange klarere end Solen skinner.«

Begge danske Tekster er ret ufuldstændige; i Sverig har Visen holdt paa flere Træk, som den danske Form i sin Tid maa have kendt. Kristus beder om Vand (Arvidsson: Svenska fornsånger Nr. 60):

»Magdalena, gif mig vattnet rent;
ty jag vet ingen källa ren.«

»Jag har ei bytta, jag har ei spann;
jag kan ei ge Er dricka ur min bara hand.«

Først saa hedder det:

»Hade du intet varit i manna våld,
så skulle jag druckit ur din bara hand.«

Og Slutningen er udførligere, i Lighed med den franske Form:

»Ingen annan mat skal du få
än äta knoppar af träden små.

Ingen annan drick skal du få
än suga daggen af bladen små.

Ingen annan ro skal du få
än ibland björnar och leion gå.

Ingen annan säng skal du få
än uppå törnen och taggar små.»

Og da Bodstiden er omme, spørger Jesus udførligt, hvad hun syntes om sin Mad, Drik, Tidkort og Seng, og Magdalena er vel tilfreds: Sengen var som Silke fin, og Engles Spil har lydt for hendes Øre. Et Par Opskrifter lader til Slut hendes Taknemmelighed give sig dette Udslag:

Magdalena föll för Jesum ned;
hon vätte hans fötter med tårar späd.

Det sidste Træk, der ikke er fundet pa Visens Vej mellem Sydfrankrig og Sverig, er maa-ske paany digtet til ud fra den trykte Legende; denne foreligger i svensk Oversættelse allerede før 1300*).

Omtrent i denne Form maa Visen være kommen til Finland (Svenske Varianter er ogsaa optegnede i Nyland). — Ved Ritvala Helg sang man imidlertid saaledes:

Magdalena, Jomfru liden,
blev i Hjemmet længe fostret,
længe fostret — langt det spurgetes —

*) Trykt i Samlinger utgifna af Sv. forskriftsällsk. VI:
Et fornsvensk legendarium S. 263—77.

hjemme hos sin Hjærte Fader,
 hos sin egen kære Moder.
 Fure hun traadte paa Tiljen
 under Skoenes høje Hæle,
 Skure hun sled gennem Tærkslen
 under de favre Kjortellfige,
 Bjælken fured hun under Loftet
 alt med sit Hoveds gyldne Krone;
 huled hun Husets lange Jærnbænk
 ved at vaske de Kar og Fade;
 og et Hjørne sled bort af Bordet
 hendes Sølvkniv med brede Blade.

Magdalena, Jomfru liden,
 gaar at drage Vand af Kilden,
 har i Haand en gylden Strippe,
 gylden Hank paa gyldne Strippe,
 saae i Kilden klar sit Billed:
 »Ve mig dog, jeg stakkels Pige,
 ak de skønne Træk er skæmmet,
 og min favre Lød er falmet;
 ikke straalder Barmens Spænde,
 ikke skinner Sølvkniven.«

Jesus stod i Skov som Hyrde,
 Krist som Vogtersvend paa Svedjen,
 beder om lidt Vand at drikke.
 »Jeg haver ingen Skaal, at skænke,
 Kanden min er ikke herhjemme;
 alle Bægre haaret i Stabler,
 alle Kander kastet i Hobe!«

»Byd mig Din Haand som et Bæger,

op i den hule Haand Du øse!«

»Hvad tør Du sige, Suomis Slave,
Suomis Slave, Træl og Tjener,
gammel Hyrde her hos min Fader,
kun med svenske Fiskeben næret,
kun med Fiskehoveder fostret,
Hyrdesvenden i Svedjelunden!«

»Da vil jeg kaldes Suomis Slave,
Suomis Slave, Træl og Tjener,
gammel Hyrde her hos Din Fader,
kun med svenske Fiskeben næret,
kun med Fiskehoveder fostret,
Hyrdesvenden i Svedjelunden:
om jeg ikke nævner Din Brøde.«

»Sig mig alt, hvad Du kan vide!« —
»Hvor er de Drengene tre, Du fødte?
Een af dem Du smed paa Ilden,
een Du slængte ned i Søen,
grov den tredje dybt i Tuen.
Han, Du kasted ind paa Ilden,
var i Sverig Ridder vorden*);
han, Du slængte ned i Søen,
mægtig Herre her i Landet,
han, Du grov i dybe Tue,
var en Præst med Ære vorden.

Magdalena, den Jomfru liden,
brast paa Timen i bitre Taarer,
Sølverstrippen blev fyldt til Randen;
Jesu Fødder med Graad hun tvætted

---

*) $\frac{1}{2}$: vilde være bleven.

og med sit Hovedhaar dem tørred:
 »Du er for vist vor Herre Kristus,
 saasom Du nævne kan min Brøde!

Gør mig, gør mig, Herre Jesus,
 gør mig til, hvadhelst Dig tykkes,
 til et Spange midt i Sumpen,
 som af Hvermands Fødder trædes;
 lad af hver en Vind mig gynes
 og af bredden Bølge slynges!«

Dette er da den sidste Udløber i Nord af den sydlandske Sang om Maria Magdalena; og næppe nogen Form under Visens lange Vandring viser saa stor Selvstændighed i Opfattelse, er klædt saa helt i Hjemlandets Dragt som denne. — Underligst falder vel Indledningen: Den rolige Skildring af Jomfruen, som Aar ud, Aar ind dvæler i sit kære Hjem, leder slet ikke Tanken hen paa det forfærdelige, der skal afsløres; den genfindes i en anden finsk Sang om Katrine »Hjemmets Høne«, hvor den synes at passe bedre*); her foreligger da vel et Laan. — I det følgende træffer vi et gammelkendt Træk: Pigens Klage ved Kilden, over at hendes Skønhed er svunden. Men det mangler rigtignok i alle Mellemleddene mellem Katalonien og Finland og skulde da, om her foreligger Laan, i sin Tid været kendt baade i Frankrig og Norden. Tilmed er Motiveringen næ en helt anden; ikke Bodsaaarenes Savn, men Synden

---

*) Siden har den indgaaet endnu en Forbindelse, der ligger til Grund for de første Vers i Kalevalas 50'de Sang.

og det hemmelige Nag kalder det stygge Spejlbillede frem. Dette Træk er da vistnok en Ny-skabning af den finske Skjald. — Ejendommeligt for den finske Form er det næste Optrin: Jesus kommer som en ringe Hyrde, og den stolte Pige smæder Svenden, da han beder om en Drik af hendes Haand. De nordiske Formers uhyggelige Dvælen ved Blodskamssynd og Helligbrøde er paa en smuk Maade omdigtet, med Udtryk hentede fra en anden finsk Sang. Endelig kommer Fødtvættet nok saa naturligt som i den svenske Form, og hele den værkhellige Slutning med de syv Bodsaaer er stroget: Magdalena falder sønderknust for Mesterens Fødder og ønsker sig selv ydmygt den laveste Plads, der blot kan findes.

Sangen maa være naaet Finland ned imod Middelalderens Slutning; de nordiske Former forudsætter jo Præstecølibatet, der først efter 1200 fæstnedes hos os; dette Træk samt Boden er saa atter fjærnet i det finske Kvad. (Man tør vel iøvrigt ikke nægte Muligheden af, at den finske Form oprindeligt kan have endt med de syv Aars Bod, og Slutningen siden være omdigtet?) — I en lidt anden Form er Visen, direkte fra Svensk, omplantet ogsaa paa Estisk og fra Estland vandret til Ingermanland; i denne Form opregnes Fæder, (Daabs-) Broder og Fadder, med hvem Magdalena har avlet Børn; Slutning mangler helt.

IV.

Slet saa lang en Vandring som det første Ritvalakvad har det næste i Rækken, Visen om Lalmand og Inger ikke tilbagelagt for at naa til Finland. Dets Hjemstavn synes at være Danmark, selv om Grundæmnet — den tro Fæstemø, hvis Hjærtenskær først vinder hjem den Dag, hun skal ægte en anden — er almenevropæisk. Til Prøve paa Visens danske Form kan her passende vælges første Stykke af en færøsk-soransk Opskrift (Grdtvig VII Nr. 287 E f), om hvilken Olrik (S. 25) oplyser: Fra Færøerne; indsendt af Digteren Ingemann, »kvædet af Elev Schou« paa Sorø Akademi (de fleste af dens 38 Vers er efter Peder Syv). Nogle ganske overflødige Vers er her udeladte.

Hr. Lovmand red sig under Ø,

— Danser I vel, mit skønne unge Liv —
han fæste stolt Ingerlil, saa væn en Mø.

Hun maatte vel være min.

»Hør I, stolt Ingerlil under Ø,
hvor længe vil I bie mig Mø?«

»I otte Vintre fulde,
den niende, om jeg skulde.«

Der otte Aar forgangne vare,
stolt Ingerlil længtes saa saare.

Stolt Ingerlils Brødre gaar sammen i Raad:
Vi ville gifte vor Søster i Aar.

Vi ville give hende rige Hr. Tord,
han har mere Sølv end Hr. Lovmand Jord.

De drukke Bryllup i Dage fem,
ikke vilde Bruden til Sengs i dem.

Den sjette Dag ad Kvælde,
da toge de Bruden med Vælde.

De ledte stolt Ingerlil paa Højeloftsbro,
hendes Øjne stod ad salten Fjord.

»Hist ser jeg Sejlene gule og blaa,
dem syede jeg med mine Fingre smaa.

Hist ser jeg Sejlene gule og grøn,
dem syede jeg med mine Fingre i Løn.

Hør Du, Hr. Peder, kær Broder min,
drag hen til Stranden for Søster Din!«

Hr. Peder gik i Staalde,
han skuede Foler saa bolde.

Han skued de gule, han skued de graa,
den fejreste lagde han Sadel paa.

Hr. Lovmand styrer sin Snække til Land,
Hr. Peder rider paa hviden Sand.

»Hør Du, Hr. Peder, Staaldbroder fin,
hvør lider Ingerlil, Fæstemø min?«

Saa lider Ingerlil, Fæstemø Din,
idag drikker hun Brylluppet sin.«*)

Lovmand bryder da ud i Klager og Forbandelser; men da han hører, at Inger endnu er

---

*) Teksten: Bryllup med sin.

Mø, iler han paa Hr. Peders Hest til Gaarden og kommer før Tord i Brudens Kammer og i hendes Arm; Tord træder da villig tilbage og faar Lovmands Søster i Stedet. — I Sverig kendes Visen dels med noget afvigende Slutning, dels i væsentlig samme Form som den danske, såaledes ogsaa en Opskrift fra Aabo Skærgaard. — Den finske Sang har derimod helt tabt Slutningen. Omtrent saaledes sang man i Ritvala (De finske Navneformer er Lalmanti af svensk Lagman, Inkeri, Eerikki):

Unge Lalmand, den store Ridder,
sikred sig Fæstemø fra Vuggen,
skænked sin Haand til Vuggebarnet,
fried, rustet med rige Gaver,
fæsted sin Brud med brede Ringe.

»Fem Aars Tid Du bør mig bie,
fem, ja seks Aars Tid Du bie,
vent i hele otte Somre,
vent i Vintre ni tillige,
ind paa tiende Aar Du bie.
Dog saa fremt min Død Du spørger,
tag Dig da en bedre Brudgom,
tag Dig ingen ringere Brudgom —
heller ikke dog en bedre,
tag Dig een, som er Din Lige.«

Erik unge, den lille Ridder,
bringer et Løgnebrev til Bruden,
Løgnebrev udi Hast og Skynding:

»Lalmand er segnet i Slaget,
 overmandet i Kampens Møde.«

Ingerlil, den væne Jomfru,
 bragtes nu i Bryllupsstue,
 Ring de hende gav med Volde,
 fik ej viet den Mø med Volde
 trods de Sværd og trods de Svende,
 trods de haarde Helte til Hobe,
 trods de Fruer smaa, som klaged,
 trods de unge skønne Møer.

Ingerlil, den væne Jomfru,
 sad paa Højeloftets Svale,
 sad paa Svalen, græd og sukked,
 saae mod Øster, saae mod Vester,
 skued lige lukt mod Norden,
 øjned dær en Ting paa Havet.
 »Om Du er en Fugleskare,
 maa Du flagre op og flyve,
 om Du er en Fiskestime,
 maa Du synke ned i Søen, —
 om Du er min Bejlers Skude,
 maa Du fare hid i Havnen.«

»Hvorpaa kender Du Lalmands Fartøj?«
 »Fartøjet kender jeg paa Farten
 og af Aarernes Slag hans Snække;
 rød er hans Snækkes ene Hælvte,
 silkeblaa er den anden Hælvte —
 Silken har Ingerlille vævet,
 Møen har sømmet den med Møje.
 Du min yngste lille Broder,
 tag af Baas Din gode Ganger,

tag fra Truget fede Traver,
 Lavben bort fra Maltetønden,
 rid saa Lalmand rask i Møde!«

»Hil og sæl, Du min unge Svoger,
 sig, hvor lider vel Ingerlille?«

»Vel nok Ingerlille mon lide,
 alt i en Uge drak hun Bryllup,
 anden Uge har Skænk de hobet,
 tredje Uge saa gav de Gaver.«

I sin Kanteletar har Lønnrot paa egen Haand dannet en brat, tragisk Afslutning ved at ændre den sidste Linie til: »Tredje Uge dræbte de hende.«*) Indledningsversene falder jo løjerligt, jævnførte med den følgende Formaning til Bruden; Lønnrot forklarer (Lexicon I 898) Vuggen ved »meget ung Alder.« — En køn Tildigtning i Visen er Ingers anelsesfulde Tiltale til Snækken (den eneste, meget svage Lighed med dette Træk indenfor skandinavisk Form er — i Opskriften fra den finske Skærgaard — de Hosstaaendes Ord til Pigen, at saa snart hun ser en lille Fiskerbaad, tror hun, det er »Lagermans« Skib). Disse Vers i den finske Sang har gjort Lykke under Visens Vandring Øst paa; de er optaget og udvidet i en karelsk Bejlersang og læses nu Kalevala XVIII V. 61—96.

De Ord, hvormed Inger beder Broderen tage sin Hest frem, er laant fra »Bisp Henriks Døds-sang«, endda med højst uheldig Forvrængning af »langhalet« til »lavbenet« og »isoilihainen« (σ: stor

*) Kantelatar, 4. Udg. S. 256.

af Vækst) til »ikäliahainen« (altid fed); fra samme Sang er vel da ogsaa »Ridder [sic] Erik« (den Hellige) kommen ind. Denne »historiske« Vise er, i al Fald ikke ældre end 1300; den Form af Inger-visen, vi kender fra Ritvala, er altsaa endnu yngre.

V.

Endnu kortere bliver Vandringen, naar vi gaar til Festens tredje Sang, Visen om Anni (Annikainen). Paa Finlands egen Jord, i Egnen om Aabo, er den bleven til. Fra Riddergaarden føres vi nu ind bag Bymurene til Borgerpigens sørgelige Æventyr med den tyske Købmand. — Men kun som Brudstykke, uden Afslutning kendes Visen fra Ritvala; i Ingermanland, hvorhen Sangen er vandret langs Finske Bngt, har man imidlertid faaet fuldstændige Opskrifter; her skal derfor gengives en ingrisk Variant, dog med Indledning og enkelte andre Linier fra Ritvalasangen.

Annikainen, unge Jomfru,
 sad ved Aabo brede Brygge,
 vogted paa den Købings »Fugle«,
 raaded Aabos unge Piger:

»Ingen anden Pige handle,
 som jeg arme Stakkel handled;
 selv en Gang et Køb jeg slutted,
 som jeg hver en Dag vil angre,
 al min Levneds Tid fortryde.

Gæsten*) lokked mig med Liste,

---

*) Kesti af svensk gäst o: fremmed Købmand.

slemt den Slegfredsøn mig narred.
 Sommer-Tid var jeg god ved Gæsten,
 Vintrens Tid jeg vilde ham vinde;
 grisk han aad mine fede Grise,
 drak saa mit Juleøl tillige;
 men da Sommer paa ny var kommen,
 Jorden atter var blød at træde:
 vred, uden Skel, sig Skælmen gjorde,
 bar saa sit Gods ombord i Baaden,
 førte sit Forraad ud paa Skibet.«

Annikainen bad*) til Himlen:
 »Giv, o Gud, en Storm af Norden,
 Skaber, skik os Vejrets Vælde,
 lad saa Gæstens Fartøj kæntré,
 lad hans Skib i Søen synke!«

Gav da Gud en Storm af Norden,
 Herren skikked Vejrets Vælde,
 lod saa Gæstens Fartøj kæntré,
 lod hans Skib i Søen synke.

Annikainen leer saa lystigt!
 »Seer Du, seer Du, Gæst som sveg mig,
 ej er det længer Annis Bolstre,
 ej er det Annis Hovedpude:
 Havets Fraade blev nu Dit Lagen,
 Havets haarde Stene Dit Bolster.«

Først efter 1300 fik Hansekøbmændene for Alvor Indpas i Finland; ældre er Visen da næppe. Selve Ritvalasangen slutter med Annis Fortælling

---

*) Overgangen fra første til tredje Person tilhører den Variant, her er lagt til Grund.

om, at Gæsten blev ked af Legen og gik ombord. Skulde det mon være Kirken, som har faaet den gamle Slutning strøget, da Visen optoges til Festbrug? Ikke Hævnglæde, kun klog Forsigtighed burde Aabopigens Skæbne indprænte de unge Møer, som de af Magdalena blev advaret mod Ukyskhed og af Ingerlille kunde lære trofast Taalmod. — En fyndig og gribende Tale har de tre Viser ført igennem Hundredaar til de Ritvala Piger, langt ned mod vor Tid; Gottlund skildrer, hvor inderligt de er med under Sangen; ofte sees Taarer i deres Øjne; enhver maa tænke paa, hvordan det en Gang vil gaa hende selv.

En aandelig Sang, en Ridderballade og en Vise fra Borgerlivet, alle tre fra Finlands Middelalder og alle tre paa Finsk. Men har da Finsken ikke alle Dage indtil det forrige Slægtled blot været Almuens Sprog? De tre Ritvalaviser er med til at aflægge et Vidnesbyrd, endda et mærkelig alsidigt, i anden Retning, for Middelalderens Slutning.*) Navnlig Adelen, tænker man sig ofte, talte alt dengang indbyrdes næsten altid Svensk. Men hvem har vel oversat Visen om Lagman og Inger paa finsk Maal? Dog vel en Mand indenfor Adelen (Krese**); dær hørte i Sverig ved denne Tid Ridderballaderne hjemme. Og til Glæde for hvem har han overført den, mon

*) Sml. Krohn S. 89.

***) Har man mon kendt „Legere“ ogsaa hos den finske Adel? Om Legere i Sverig se Schück og Warburg.: Ill. svensk Litt. I S. 147.

for sit Hjemlands Bønder? Mon ikke for sin egen Kres, i hvilken Modersmaalet var godt nok ikke blot til at drøfte Dagliglivets Ting, men endog til i Digtingens Form at tolke det bedste, man vidste at give. — Siden gik saa Viserne de nordiske Folkevisers kendte Gang; de havnede i Almuen, der troligt vogtede paa denne Skat længe efter, at de højere Stænder havde kastet den bort.

VI.

Umiddelbart til Annisangen slutter sig i Op-skrifterne endnu nogle Vers, som det er rent umuligt at bringe i Sammenhæng med den; de danner et Hele, eller bedre, to smaa Helheder for sig. Det første Stykke lyder (med Udeladelse af to næppe oprindelige Vers):

Elgen sprang med svedig Bringe,
 Elgen tørsted af at springe,
 drikker af den klare Kilde;
 gød ved Kildens Bred sin Fraade,
 tabte dær et Haar af Kroppen.
 Herlig Hægg af Haaret voksed,
 Hæggen satte friske Frugter.
 Hvem der brød en Gren af Hæggen,
 vandt sig derved evig Lykke,
 hvem der brød en Kvist af Hæggen,
 brød sig derved en evig Elskov.

Efter den megen Formaning og Advarsel, som de tre Hovedkvad gav, har de unge Piger da her øvet en Smule Elskovsgalder, mens de gik og

strøede Hæggens Blomster forved sig. Om Kærligheds Fald og Farer var der sunget saa meget, at et kraftigt Ord om Lykke i Elskov kendtes fornødent. Mærkeligt nok har disse Tryllevers ikke Form af Bøn til en Helgen; finsk Trylledigtning kender dog ellers Paakaldelser af selve Jomfru Maria i sligt Øjemed, f. Eks. om at hun vil give Vand fra Jordan, hvormed Pigen kan tvætte sig skøn for sin Elsker. — Versene om Tryllekvistens Virkninger er i Karelen føjet ind i Sangen om den store Eg og staar i Kalevala II 191—6.

Efter dette Pust af middelalderlig Magi følger saa Ritvalakvadernes egentlige Slutningsvers.

Jesus i mit Sted jeg stiller,
 i min Plads Maria milde:
 Godt, naar atter hid jeg kommer,
 end en Gang tilbage vender
 til de samme Slædekælker,
 til de samme gamle Gænger.
 Hvem har tømret disse Kælker,
 hvem har lagt de gamle Gænger?
 Jesus tømred disse Kælker,
 og Maria lagde Gænger.
 Gud er med i Skaren.

Vendingerne lyder maaske forunderligt. Øst paa i Finland kendes de fire første Linier som Afskedsord, naar man forlader en Gaard, man har gæstet: Jeg drager nu bort, men efterlader Jesus (Maria) i mit Sted; saa kan jeg trøstligt, om det

bliver muligt, komme en Gang igen. Ved Ritvala Helg bliver det altsaa Pigernes Farvel til hverandre indbyrdes. Billedet med »Gængerne« og »Kælkerne« (om jeg har opfattet disse Udtryk ret; de kunde ogsaa forstaas om Rullestokke under et Skib), paa hvilke de unge haaber at komme paa ny ad Aare, gælder det festlige, hellige Optog: Saadan Helgvaandring har Jesus og hans Moder gjort før os, vi følger deres Fodspor.

VII.

Ingen af Festsangene, heller ikke det lille Tryllekvad, har ført os tilbage til Tiden forud for Kristendommens Indførelse i Vestfinland; Forsang og Afskedsvers, Omkvæd og hele første Vise, dertil Blomsterspredningen og Festtogets Korsform, alt dette bærer Bud om Kirkens Iver for at faa Tag i det brede Folk. Alligevel kunde det jo tænkes, at Festens ældste Form havde været hedensk, og at den katolske Kirke for klog til med Vold at udrydde den gamle Skik, tog den i sin Tjeneste ved »kristelig at forvende« den. Det turde være dristigt at nægte Muligheden heraf; Spørgsmaalet er blot, om nogetsonhelst Træk ved Festen da virkelig røber den gamle Adam, saa hin Tanke bliver mere end en løs Formodning.

Almuens Forestillinger om Skikkens Ælde tør man vel ikke tillægge synderlig Vægt; snarere kunde den gamle Tro, at Udfaldet af Aarest Høst afhang af, om Helgen blev holdt, synes at ipege

tilbage til en gammel hedensk Offerfest, ved hvilken Jordens og Kornets Guddomme stemtes blidt.*) Ogsaa andensteds i Finland kendtes sligt Festoptog, men rigtignok ganske udpræget katolsk; det nævnes, at i Oravais (Østerbotten) har man efter endt Saaning baaret St. Mortens Billed rundt om Markerne for at sikre god Høst; man jævnføre »de hellige Guder« i vort Indledningskvad. Udover den blotte Mulighed kommer man vel ikke ad denne Vej.

Det eneste Træk ved Ritvala Helg, der ikke har ladet sig kirkeligt forklare, er Baalet paa Højen. Afbrændingen af »kokko« (sml. vort St. Hans Blus), som endnu er almindelig i store Dele af Finland, stammer vel nok fra hedensk Tid; men den synes rigtignok her at staa uden al indre Forbindelse med den øvrige Fest. Efter at denne eengang er knyttet sammen med Blusset paa Højen, har sidstnævnte sejlivede Skik aabenbart virket med til at holde den egentlige Helg i Live helt ned mod vore Dage. — Vi rører her ved endnu ett dunkelt Spørgsmaal: Hvorfor har Helgen holdt sig netop i den lille Ritvala By; har da Romerkirken mon ikke mange andre Steder i Finland stiftet slige Fester; skulde Sagen ikke være den, at Ritvala Helg virkelig var noget enestaaende,

---

*) Med hvilken Hjemmel Lønrot (Ordbog under „hela“) tolker den som en Fest til Skovgaarden Tapios Ære for at opnaa god Jagt og sikre Kvæget mod vilde Dyr, veed jeg ikke.

der havde sin Rod i hedensk Tid? Tvingende synes denne Udvej ikke at paanøde sig; udoer løse Gisninger kommer man vel næppe. I sin historisk givne Form staar Ritvala Helg nu eengang som et Minde om Romerkirkens Dage i Finland.

Efterretninger

om

Sorø Skole og Opdragelsesanstalt

for

Skoleaaret 1905—06

af

B. Hoff.

Lærerne. Fag- og Timefordeling.

Frederik Johan Rask Thaarup fødtes 22 November i København. Faderen var Underbibliotekar ved Universitetsbiblioteket, først under Rask, efter dennes Død (1832) under Madvig. Sønnen kom til at bære Rasks Navn til Minde om sin Faders Hengivenhed for denne, med hvem han iøvrigt havde Fødselsdag tilfælles. Navnet Frederik fik han efter sin Farfader, den bekendte statistiske Forfatter. Christen Thaarup, Udgiveren af Poul Møllers Skrifter, var hans Farbroder. I 1839 blev Faderen Præst i Thy, først i Hundborg, senere i Hvidbjærg, hvor han døde 1856. Fr. T. kom i Metropolitanskolen, hvor han knyttede et aldrig brudt Venskabsbaand med Kamerader fra ansete københavnske Hjem (Madvig, Scharling o. fl.) Han blev Student 1855 og tog polyteknisk Eksamen men valgte straks Lærergæringen. I nogle Aar underviste han i private Skoler i København og blev saa i Foraaret 1871 Adjunkt i Sorø. Overlærer blev han 1. Novbr. 1897 og boede fra Oktbr. 1901 i Ingemannshus, hvorfra han i Oktbr. 1904 flyttede over i Molbechshus, for at, som han sagde, vi to gamle kunde være Naboer vore sidste Aar. I Foraaret 1905 havde han den Sorg at miste sine sidste genlevende Søsken, tre Søstre, i Løbet af 12 Dage. Selv blev han svagere og svagere. Kort efter Sommerferien maatte han ophøre at undervise, og den 5 Decbr. døde han paa Frederiks Hospital.

Som Lærer havde han saa godt som udelukkende Matematik. Eleverne i de lavere Klasser var nok noget bange for ham, men for hvert Aar der gik, kom de til at synes bedre og bedre om ham; i de højere Klasser var han sikkert almindelig afholdt, og blandt forhenværende Elever var han vist den af alle Lærere, der havde flest Venner; i al Fald var: »Hils Hr. Thaarup« næsten et staaende Slutningsønske ved hvert Sammentræf med saadanne. Han vedblev ogsaa med stor Trofasthed at følge, hvad han kaldte »vore gamle Drenges« Skæbner. Gærne var han sammen med Soransk Samfund og deltog i det sidste Rusgilde der, som han oplevede. For Elever uden Ævner og uden Interesser var hans Undervisning neppe saa frugtbringende, men for velbegavede og interesserede Elever skal han have været en ypperlig Lærer, der ret forstod at faa dem til at arbejde selvstændig.

Han var en meget dannet og kundskabsrig Mand med alsidige Interesser. Naturligvis syslede han mest med Matematik og Naturkundskab, ogsaa paa Embedsvegne; men tillige interesserede han sig meget for og gav sig meget af med Historie, sproglig og skønlitterær Læsning. Saaledes var han meget belæst i svensk, engelsk og fransk Literatur.

Det første Indtryk, man fik af ham, var en vis Utilgængelighed og Stejlhed, og lige over for ganske faa, som han af en eller anden Grund ikke sympatiserede med, kunde dette holde sig. Men de

allerfleste opdagede snart, at der bagved var en kærlig, trofast og uselvsk Mand af usvigelig Redelighed. Han havde derfor mange Venner i alle Aldere og forstod bedre, end Flertallet af sin Aldersklasse blandt Lærerne, at komme i Forhold til de Lærere, som ved hans Ansættelse her var de ældre, ligesom han ogsaa stræbte at komme i godt Forhold til den lange Række yngre, hvis Ansættelse han her oplevede.

Han stræbte at komme i Berøring med det Samfund, han var hensat iblandt, og paatog sig villigt offentlige Hverv. I mangfoldige Aar var han Formand for Haandværkerforeningens Aftenskole og Revisor i Sorø Sparekasse, hvorfor han nød Tak og Paaskønnelse.

Han er begravet bagved Kirkens østre Gavlvæg ved Siden af Boesen.

Adj. Holten-Bechtolsheim fik fast Ansættelse fra 19 August 1905.

Adj. Nielsen entledigedes fra Skoleaarets Begyndelse efter Ansøgning paa Grund af Svagelighed. Fra samme Tid konstitueredes mag. art. i nordisk Filologi, Lærer ved Vejen Realskole, H. A. Ussing.

Under Adj. Michelsens Sygdom i Sept. og Okt. læstes hans Timer af stud. astron. N. E. Nørlund.

Under Overlærer Thaarups Sygdom i September læste Gymnastiklærer Brix hans Timer, men

da denne fik Permission i Oktober Fjerdingaar, antoges stud. mag. H a r t v i g til Vikar. Han overtog da baade Overlærer Thaarups Timer og Gymnastiklærer Brixes Timer i Matematik og Regning.

Gymnastiklærer Premierløjtnant B r i x fik efter Ansøgning Afsked fra 31 Dec. og traadte igen ind i Hæren.

Fra 1 Jan. konstitueredes cand. phil. Lærer ved Schneekloth's Skole C. A. N i e l s e n som Lærer og Premierløjtnant O. B. M ü l l e r som Gymnastiklærer. Fra samme Tid foretoges følgende Forandringer i den nedenfor aftrykte Fagfordeling: Adj. Michelsen overtog afdøde Overlærer Thaarups Timer (undtagen 1 Time i IVm, som overdroges til Overlærer Lauritsen) og Matematik i 3R men afgav sine egne Timer undtagen Naturlære i IVm; Gymnastiklærer Müller overtog Matematik i 3Ma og 3Mb, Gymnastik i VI, V, IV, 4R., kst. Lærer Nielsen overtog Regning i 1, Naturlære i Mellemskolen og Gymnastik i 3M og 2.

Den 4 April konstitueredes Gymnastiklærer O. B. Müller som Lærer.

Fagenes Fordeling ved Skoleaarets Begyndelse:

Rektor Hoff: Oldnordisk i VI og V;

Græsk i VIa . . . . . 11 Timer.

Overlærer Thaarup: Matematik i Vm

IVm, IIIa og IIIb . . . . . 26 —

Overlærer Lauritzen: Matematik i

VIa, IV, 2a og 2b, Naturlære i

4R og 3R . . . . . 4 —

Overlærer Zoffmann: Naturhistorie;

Sløjd; 1 Time med ikke syngende 33 —

Overlærer Matthiessen: Naturlære i VIs, VIIm, Vs, VIm og IIIIm; Matematik i 4R	30	Timer.
Overlærer Gad: Tysk i IV, III, 3Ma og 3Mb; Historie i VI, 3Ma, 3Mb og 1; Sanginspektion	28	—
Overlærer Wiese: Latin i VIs, Vs, og III; Græsk i IVs	31	—
Adjunkt Glahn: Dansk i VI, IV og 3Mb; Fransk i VI og V	23	—
Adjunkt Michelsen: Matematik i 3Ma og 3Mb; Naturlære i IVIm, 3Ma, 3Mb, 2a, 2b, og 1	30	—
Adjunkt Erlandsen: Engelsk undtagen 1; Dansk i 4Rb og 3Rb	33	—
Adjunkt Hansen: Religion i IV, 4R, III, 3Ma, 3Mb, 2a, 2b, og 1; Historie i IV, 4R, III, 3R, 2a og 2b	31	—
Adjunkt Ohrt: Græsk i IIIs; Tysk i V, 4R og 3R; Historie i V	17	—
Adjunkt Rosen: Religion i 3R; Tysk i 2a og 2b; Geografi	33	—
Adjunkt Frimodt: Dansk i IIIs, IIIIm og 3R; Fransk i IV, 4R; III og 3R; 1 Time med ikke syngende	23	—
Adjunkt Holten: Dansk i V og 4R; Latin i IV, Græsk i Vs; Oldtidskundskab	28	—
kst. Adjunkt Ussing: Dansk i 3Ma, 2a, 2b og 1; Engelsk i 1	25	—
Musiklærer Jæhnigen: Sang og Musik	18	—

Tegnelærer v. Schmidt-Phiseldæk:

Tegning . . . . . 12 Timer.

Gymnastiklærer, Premierløjtnant Brix:

Gymnastik; Matematik i 3R; Reg-
ning i 1 . . . . . 40 —

Gymnastikassistent, Premierløjtnant Holck:

Gymnastik . . . . . 32 —

Sognepræst Lic. Krarup: Religion i

VI og V . . . . . 2 —

Kordegner Rahbek: Skrivning i 3Ma,

3Mb, 2a, 2b og 1 . . . . . 8 —

Overlærer Olsen: Med ikke syngende 4 —

Der har været 5 Hold i Sang, 7 Hold i Gym-
nastik. Skoleinspektør er Overlærer Wiese.

Undervisningstimerne har været saaledes fordelte:

	VI		V		IV		4R		III		3R		3Ma	3Mb	2a	2b	1	Sum.
	S	F M	S	F M	S	F M	a	b	S	F M	a	b						
Religion	1		1		1		1		1		1		2	2	2	2	2	16
Dansk m. Oldn.	5		5		3		5	3	3	3	4	3	5	4	4	4	6	58
Latin	9		9		9				8									35
Græsk	7		7		5				4									23
Oldtidskundskab		2		1		1												4
Tysk			(3)		2		3		2		3		2	3	5	5	5	33
Fransk	1	4	2	1	4	3	3		3		3							24
Engelsk		2		(3)			4				4		4	4	3	3	6	33
Historie	1	2	1	4			4		3		3		3	3	3	3	3	35
Geografi					2		2		3		3		2	2	3	3	2	22
Naturhistorie				1	3		3		2		2		2	2	2	2	3	22
Matematik og Regn.		11		11	6	2	7		6	7	7		7	7	6	6	6	89
Naturlære	4	6	3	7		2	2			3	3		2	2	2	2	2	44
Skrivning													1	1	2	2	2	8
Tegning							2				2		1	1	2	2	2	12
Sløjd													2	2	2	2	2	10
Sang		2		2		2	2		2		2		2	2	2	2	2	6
Gymnastik		5		4		5	5		5		5		4	4	4	4	4	31
	43		43		43		43		42		42		42	42	42	42	42	505

Karakterer ved Afgangseksamen 1905:

Spr.-hist.	Dansk Stil, I.	Dansk Stil, II.	Oldnordisk og Dansk	Fransk.	Engelsk.	Historie.	Latin, skriftlig.	Latin, læst.	Latin, kurs.	Græsk.	Naturlære.	Points.	Hoved- karakter.
H. F. D. Gronenberg	mg ÷	mg +	mg +	mg ÷	mg +	ug ÷	mg +	mg +	mg	mg +	mg	100	F. K.
H. G. Knudsen . . .	mg	mg +	mg	mg	mg +	mg +	mg	mg +	mg +	mg	ug	101	F. K.
K. C. L. Thrane . .	mg	mg	mg	mg ÷	mg +	mg ÷	mg	mg	g	mg	mg ÷	93	F. K.
H. H. Volquartz . .	mg +	mg +	mg +	g +	mg ÷	mg +	mg ÷	mg ÷	mg ÷	mg ÷	ug ÷	94	F. K.
G. Effersø	g ÷	g +	g +	g	mg ÷	mg ÷	g ÷	mg	g +	mg	mg	81	A. K.
C. E. T. Engsig-Karup	g	g +	mg +	g +	mg ÷	ug ÷	mg ÷	mg ÷	mg	mg ÷	ug ÷	91	F. K.
A. E. Larsen	g +	g +	mg	mg ÷	mg	g ÷	g ÷	g	g	g	g +	75	A. K.
M. Schøning	g +	g	g +	tg +	g +	mg ÷	tg +	g +	g +	tg	mg ÷	61	T. K.

I Bedømmelsen af de forskellige Afgangsprøver deltog: Docent, Dr. N. Nielsen, Adjunkt H. P. Hansen, Doktorerne M. J. Goldschmidt, C. Kalisch, A. Friis og M. C. Engell, Candidaterne P. Agertoft, H. Haase, H. Høpfner, L. P. Lautrup-Jørgensen, F. A. Mohr og O. A. Smith.

Karakterer ved Afgangsprøven 1905:

Mat.-nat.	Dansk Stil, I.	Dansk Stil, II.	Oldnordisk og Dansk.	Fransk.	Engelsk.	Historie.	Aritmetik, skriftlig	Aritmetik, mundtlig.	Geometri, skriftlig.	Geometri, mundtlig.	Mekanisk Fysik.	Kemisk Fysik.	Points.	Hoved- karakter.
A. E. J. West . .	mg	mg+	mg	mg-:	mg	ug	mg-:	mg-:	ug-:	ug-:	ug-:	ug	101	F. K.
J. E. Meulengracht	mg-:	mg-:	ug-:	mg+	mg+	ug	mg+	ug	mg+	ug	ug	ug	105	F. K. m. U.
P. V. Bartholdy .	sg+	sg+	ug-:	mg-:	mg+	mg+	tg	mg	ug-:	mg+	mg	mg	91	F. K.
J. Braae	mg-:	sg	mg	sg-:	mg	mg+	sg+	ug	ug	ug	mg+	ug	92	F. K.
P. Lorenzen . . .	sg	mg-:	mg-:	sg+	mg-:	sg+	sg-:	mg	tg-:	sg	mg+	mg+	75	A. K.
J. K. Rasmusen .	sg+	sg+	mg	mg-:	mg	ug	tg	sg-:	sg-:	tg+	mg	mg+	79	A. K.
H. Fischer	mg-:	sg	mg-:	sg-:	mg	mg	sg	sg+	sg	mg+	sg-:	sg	80	A. K.
J. R. H. Stavnsbjerg	mg-:	mg-:	mg-:	sg-:	mg-:	ug-:	sg+	mg	mg+	mg	mg	mg	89	*)

*) Adgangseksamen til polyteknisk Lærestalt.

Karakterer ved Forberedelseseksamen 1905:

	Dansk, skriftlig.	Dansk, mundlig.	Engelsk	Tysk.	Fransk.	Historie.	Geografi.	Regning.	Arit- metik.	Geometri.	Natur- historie.	Naturalære.	Orden.	Points.
A. T. Blumensaadt	g +	g +	g	g +	—	mg +	mg +	mg +	g	mg +	mg +	mg	mg +	84 ¹ / ₃
F. G. Christensen	mg +	mg +	mg +	mg +	mg +	ug	g	g	tg	g	mg	mg +	g +	94 ² / ₃
E. Clausen	g	mg	g	g +	—	mg +	g	tg +	tg +	g	mg	g +	mg +	74 ² / ₃
C. S. L. Engell .	mg +	mg +	mg	mg	mg +	tg +	g	g	mg	g	ug +	mg +	g	97
K. Geleff	g +	g	g	mg +	—	mg +	g	g	g +	g	ug +	mg +	g +	82
S. V. Gjellerup .	g +	g	g +	mg +	g +	mg +	tg	g +	g	md +	g +	mg +	g	72
T. C. B. Gjørting	g	mg +	g +	g	—	mg +	g +	g +	md +	tg	mg	mg	g +	67
H. N. Hansen . .	mg	mg	mg	mg +	mg	g	mg +	mg	mg +	ug	mg +	ug +	mg +	110 ¹ / ₃
F. L. Jørgensen .	mg	ug +	mg +	mg +	mg	g +	mg +	ug +	ug +	ug +	mg	mg	mg	113 ¹ / ₃
T. G. Jørgensen .	g +	mg	mg +	g	g +	mg +	g	g +	mg +	mg +	g	mg +	mg +	95
C. V. Knudsen . .	g +	g +	g	mg +	—	g +	tg +	mg +	g +	ug +	mg	g +	g +	83
G. E. A. Kähler	g	mg +	mg +	g +	g	ug +	g +	g	ug	mg +	g +	ug +	g	94
A. F. Lemvig . .	mg	mg +	mg +	mg	mg	g +	tg +	tg +	tg	g	mg	g	mg +	88
J. C. U. Nielsen .	mg	mg +	mg	mg	mg	ug +	g +	mg	mg +	g +	g	mg	mg	108
K. C. Petersen . .	g +	mg +	mg +	g +	g	ug +	g +	g +	mg +	mg	tg +	mg	g +	86 ² / ₃
O. T. Rasmussen	mg +	mg +	mg +	mg	mg +	g	g +	ug	ug +	g	tg +	ug +	mg +	101
H. P. Rosenvinge	g	mg +	mg +	g +	—	mg	g	ug +	mg +	mg	tg	ug +	mg +	96
A. Sevel	mg +	mg	tg +	g +	—	g +	g	ug	mg +	g	g	g	mg	83

Fjerde Klases Eksamen med Værdi som Forberedelseseksamen bestod:

	Dansk.	Fransk.	Tysk.	Latin.	Gresk.	Historie.	Geografi.	Naturhist.	Aritmetik.	Geometri.	Naturfære.	Points.
J. J. A. A. Backmann	g+	mg	mg+	mg	mg	mg	g	g+	g+	g+	—	68
R. O. E. Gertz . . .	g	g+	mg+	mg+	tg	mg+	ug	ug+	g+	mg+	—	61 ² / ₃
E. H. Hammer . . .	mg	mg+	mg	mg+	mg	mg	mg	ug+	g+	g	—	72 ¹ / ₃
A. J. Hansen	g+	mg+	g	g+	—	g+	g+	mg+	g+	g+	g+	48 ¹ / ₂
A. T. B. Hansen . . .	g+	mg+	mg+	mg	mg	g+	g+	mg+	g+	g	—	67 ² / ₃
C. M. Hansen	mg	mg+	mg	ug+	mg+	mg	mg+	ug+	mg+	mg	—	77
H. A. Hellssen . . .	mg	mg	mg+	g+	mg	ug	mg+	mg+	mg+	g	—	72 ² / ₃
V. A. Henriques . .	mg+	ug	mg	mg+	—	g	g	ug	ug+	ug	ug	75 ² / ₃
A. B. Jørgensen . .	g+	mg+	g+	g	tg+	tg	mg+	mg+	mg+	g	—	56
P. C. Kiilsgaard . .	g	g	mg+	mg	—	mg+	mg	ug	g	g	g	66 ² / ₃
J. P. N. Møller . . .	mg	g+	mg+	tg+	—	mg+	ug+	mg	mg	mg	mg+	65
M. S. Nissen	mg	mg+	mg	mg	mg+	mg+	ug	ug+	g+	mg+	—	76 ² / ₃
O. T. A. J. Olsen . .	g+	mg	g+	mg+	mg+	mg+	mg+	mg	ug+	tg	—	69 ² / ₃
O. Thomsen	g	mg+	mg+	mg	—	g+	g+	mg	ug	mg+	mg+	68 ² / ₃
A. C. Wassard	g+	g+	g+	g+	mg+	g+	g	tg+	g+	g	—	58 ¹ / ₃

Eleverne.

Ved Udgivelsen af forrige Aars Indbydelses-skrift var Elevernes Antal 226. Der dimitteredes 16 af VI, 17 af 4R og 5 (J. J. A. Bäckmann, R. O. E. Gertz, Aa J. Hansen, A. B. Jørgensen og Aa C. Wassard) af IV. Inden det ny Skoleaars Begyndelse udmeldtes 7 (H. Tram af IV, C. G. Petersen af 4R, G. H. Christensen af 3R, U. F. R. Schou af II, L. J. Gjørting af 2R, J. H. Winther, V. O. C. Koek af I). Der optoges 54, nemlig 4 i V, 1 i IV, 1 i III, 1 i 3R, 7 i 3M, 14 i II og 26 i I. Skoleaaret begyndte saaledes med 235 Elever. Heraf udmeldtes i Avgust 1 (H. A. Hellssen af V), i Nov. 2 (H. K. Jørgensen af V og Friis af 3R), i Dec. 2 (J. P. N. Møller af V og A. S. Petersen af III), i Marts 9 (O. J. Feddersen af IV, L. Volquartz og E. Klein af III, T. A. Meding af 3R, C. R. S. Malling, O. Jørgensen, Aa Hansen og L. Langkjær af 3M, A. J. Olsen af II). I Aarets Løb optoges 3 Elever. Deres Antal er saaledes nu ($\frac{1}{6}$) 224. I følgende Fortegnelse sættes VI og 4R efter Udfaldet af Halvaarsprøven, V og IV i Bogstavorden, de øvrige Klasser efter Gennemsnittet af otte Sammentællinger. Elever af matematisk Retning betegnes med m. En Stjerne betegner Opdragelsesanstaltens Alumner.

VI Klasse.

1. Karl Peter Andreas Holm, f. 17 Jan. 83. (Former H. i Slagelse).

- *2. Poul Nørlund, f. 4 Nov. 88. (Apoteker N. i Slagelse).
- *3. Adolf Frederik Bennick Iversen, f. 31 Jan. 87. (Overlærer I. i Korsør).
- *4. Axel Rudkjøbing, f. 8 Sept. 87. (Skoleinspektør R. i Frederikssund).
- *5. Knud Johannes Dahl Fabricius, f. 22. Juni 87. (Afd. Borgmester i Skelskør F.)
- 6. Max Alex Alfonso Sponholtz Christiansen, f. 30 Sept. 89. (Buntmager C. i Slagelse). m.
- *7. Gustav Jørgen Dan Hammer, f. 28. Marts 88. (Sagfører H. i Silkeborg). m.
- 8. Niels Holger Rasmussen, f. 22 Jan. 88. (Gaardejer R. i Krøjerup). m.
- *9. Hans Jensen Bryder, f. 16 Avg. 87. (Gaardejer B. paa Toftebjerg over Tranebjerg).
- *10. Knud Dalgas Langballe, f. 1 Dec. 87. (Sognepræst L. i Junget over Roslev).
- *11. Otto Adolf Arendrup, f. 13. Avg. 87. (Oberst, Kammerherre A. i Kbh.).
- *12. Ernst Viktor Salling Rendtorff, f. 30 Okt. 88. (Distriktslæge R. i Hammel).
- * 3 Martin Anders Kronborg Nørgaard, f. 3 Dec. 87. (Forpagter N. paa Skerpinggaard ved Fjerritslev).
- 14. Jørgen Juul, f. 18. Avg. 86. (Læge J.).
- 15. Knud Lyhne, f. 23 Juni 88. (Sagfører L. i Thisted). m.
- *16. Frederik Jørgen Hansen, f. 13 Marts 88. (Landbrugsminister H.). m.

17. Carl Adolph Otto Marek, f. 13 Sept. 87. (Afd. Professor i Königsberg, M.). m.
- *18. Johannes Krarup Lind, f. 7 Nov. 86. (Læge L. i Assens). m.
- *19. Carl Johan Wetche Schmidt, f. 6. Marts 88. (Postmester S. i Sæby).
- *20. Otto Emil Slagers, f. 7 Dec. 86. (Brudmester S. i Stubberup over Fakse). m.
- *21. Alfred Christian Heidenheim, f. 15 Avg. 88. (Afd. Veksellerer i Kbh., H.). m.

V Klasse.

1. Carl Johan Beck, f. 11 Jan. 89. (Købmand B. i Storehedinge). m.
2. Hans Ivar Petersen Bennick, f. 1 Nov. 88. (Afd. Lærer B.).
- *3. Ejler Haar Hammer, f. 13 Juni 89. (Broder til Nr. 7 i VI).
- *4. Axel Theodor Børge Hansen, f. 10 Dec. 88. (Herredsfoged H. i Vestervig).
- *5. Camillo Martini Hansen, f. 9. Sept. 89. (Sognepræst H. i Skyum over Hørdum).
- *6. Verner Albert Henriques, f. 14 Febr. 90. (Proprietær H. paa Landsledgaard over Stege). m.
- *7. Peter Christian Kiilsgaard, f. 29. Okt. 89. (Arkitekt K. i Stormfri over Hammel). m.
8. Gustav Erik Adolf Kähler, f. 1 Jan. 90. (Fabrikant K. paa Halskov). m.
9. Edward Esbern Mortensen, f. 30 Nov. 89. (Købmand N. J. M. i Tveraa over Trangisvaag).

10. Peter Emil Mortensen, f. 22 Avg. 89. (Købmand P. M. i Tveraa over Trangisvaag). m.
- *11 Mogens Skotterup Nissen, f. 1 Avg. 88. (Grosserer N. i Kbh.)
12. Svend Odder, f. 7 Juni 88. (Kaptejn O. i Aalborg.) m.
- *13. Olaf Theodor Andreas Johannes Olsen, f. 14 April 89. Kolonibestyrer O. i Jacobshavn).
- *14. Oluf Thorsen, f. 15 Okt. 87. (Afd. Købmand i Nakskov, T.). m.
- *15. Kay Ulrich, f. 10 Okt. 89. (Afd. Apoteker i Vejle, U.). m.
- *16. Vilhelm Hjalmar Øhlenschläger, f. 23 Jan 88. (Apoteker Ø. i Kalundborg).

IV Klasse.

- *1. Regner Evald Brincker, f. 8 Juli 89. (Fabrikant B. i Greisdal). m.
- *2. Peder Brix, f. 6 Juni 89. (Grosserer B. i Kbh.). m.
3. Hans Egede Budtz, f. 8 Avg. 89. (Afd. Fabrikant i Slagelse, B.). m.
- *4. Sven Peter Duurloo, f. 29 Nov. 91. (Mejerist D. paa Johannesdal).
- *5. Kjartan Effersø, f. 13 Maj 89. (Afd. Fysikus i Hvidbjærg, E).
- *6. Hans Laurits Ellekilde, f. 17. Febr. 91. (Vognmand E. i Hellebæk).
7. Arent Viggo Plesner Frandsen, f. 20 Maj 89. (Justitsraad, Godsforvalter F. i Skibby). m.
- *8. Ejnar Tage Hansen, f. 20 Febr. 90. (Broder til Nr. 4 i V).

9. Daniel Frederik Seth Kisbye, f. 19 Jan. 91. (Økonom K.).
- *10. Johannes Peter Montagne Lillienskjold, f. 19 Febr. 90. (Bogholder L. i Holeby). m.
- *11. Kai Atke Lund, f. 29. Jan. 89. (Afd. Partikulier i Kbh., L.). m.
- *12. Erik Michelsen, f. 22 Sept. 88. (Sproglærør M. i Kbh.).
- *13. Henning Rechnitzer Møller, f. 26 Okt. 89. (Konsul M. i Hjørring).
14. Adolph Georg Rasbech Oppermann, f. 23 Juni 89. (Godsforvalter O, paa Ryegaard). m.
- *15. Aage Buhl Rosenkjær, f. 24 Dec. 90. (Lærer R. i Gammel Sole ved Hedensted).
- *16. Wolfgang Johann Bernhard Røper-Petersen, f. 9 Okt. 89. (Grosserer P. i Kbh.). m.
17. Poul Christian Schjerff, f. 20 Juni 90. (Afd. Sparekasseassistent S.)
- *18. Viggo Thorlacius Ussing, f. 9 Jan 91. (Sognepræst U. i Ørbæk).
19. Carl Laurits Rasmus Veistrup, f. 20 Avg. 90. (Forretningsfører V.)
20. Palle Hoff Wodschow, f. 15 Sept. 89. (Afd. Skovrider paa første Distrikt W.). m.

4 Realklasse.

1. Jens Christian Nicolaj Jensen, f. 14 Avg. 89. (Fisker J. ved Næsbyholm).
2. Peder Carl Sophus Jensen, f. 17 Juli 91. (Broder til Nr. 1).
3. Christian Brødbæk Jensen, f. 6 Marts 89. (Partikulier J. paa Sofieskilde).

4. Mogens Kristian Holk, f. 3 Febr. 90. (Portør H.).
- *5. Hjalmar Julius Augustinus Kjær, f. 19 Juni 90. (Tandlæge K. i Næstved).
- *6. Poul Dahlin Lisborg, f. 13 Nov. 89. (Proprietær L. paa Sandlynggaard).
7. Hans Christian Schjerff, f. 20 Juni 90. (Broder til Nr. 18 i IV).
8. Frederik Johan Gottlieb Winther Häuser, f. 28. Maj 90. (Redaktør H. i Ringsted).
9. Frithiof Orla Techt Hansen, f. 10 April 89. (Fotograf H.)
10. Henning Frederik Hansen, f. 3 Febr. 90. (Ekviperingshandler H.).
- *11. Palle Hansen Elkjær, f. 11 Maj 89. (Proprietær E. paa Veldinggaard over Børkop).
- *12. Helge Friis, f. 30 Juni 89. (Direktør F. i Kbh.).
- *13. Viggo Lüneborg, f. 24 Sept. 89. (Forpagter L. paa Verupgaard over Dianalund).

III Klasse.

- *1. Anders Andersen, f. 23 Juni 89. (Skovfoged A. i Rødebakshus over Silkeborg).
2. Aage Johannes Als Nielsen, f. 3 Sept. 90. (Lærer N. i Ulstrup over Kalundborg).
- *3. Johannes Balthasar Brøndsted, f. 5. Okt. 90. (Sognepræst B. i Tryggeløv over Humble).
- *4. Christian Peter Kryssing, f. 7 Juli 91. (Afd. Kaptejn i Nyborg, K.).
- *5. Sophus Carl Rudolph Christian Trampe, f. 4 Jan. 91. (Postmester, Greve T. i Præstø).

- *6. Jean Marc Antoine Dalgas, f. 19. Jan. 91. (Skovrider D. i Birkebæk). m.
- 7. Ernst Gram, f. 21 Maj 91. (Handelsgartner G. paa Koldemosegaard). m.
- 8. Christian Emil Georg Gustav Grüner, f. 11 Okt. 90. (Afd. Cand. polit. paa Egemark, G.).
- *9. Knud Helmer, f. 22 Avg. 91. (Klosterforstander H. i Slagelse). m.
- 10. Gregers Julius Jensen, f. 15 Avg. 92. Birkefuldmægtig J.).
- *11. Otto Elias Nielsen, f. 29 Nov. 90. (Købmand N i Slagelse). m.
- *12. Hans Joost, f. 5 Okt. 91. (Læge J. i Stenlille).
- *13. Ingjald Effersø, f. 30 Nov. 90. (Broder til Nr. 5 i IV). m.
- *14. Henry Osvald Nielsen, f. 2 Nov. 90. (Tommermester N. i Charlottenlund). m.
- *15. Algot Lautrup Larsen, f. 20 Nov. 90. (Arkitekt L. i Slagelse). m.
- *16. Svend Kindt, f. 26 Sept. 90. (Købmand K. i Sæby). m.
- 17. Asger Madvig Nielsen, f. 31 Maj 90. (Dyrlæge N.). m.
- 18. Otto Valdemar Kähler, f. 19. Avg. 91. (Broder til Nr. 8 i V). m.
- *19. Carl Vilhelm Gümoes f. 5 Avg. 90. (Tommerhandler G. i Vordingborg). m.
- 20. Hans Harald Jensen, f. 5 Dec. 90. (Broder til Nr. 10). m.

- *21. William Poul Jens Chievitz, f. 1 Jan. 89.
(Afd. Professor i Kbh., C.). m.
- *22. Dan Martini Hansen, f. 20 Sept. 91. (Broder til Nr. 5 i V). m.
- *23. Hakon Verner Godske-Nielsen, f. 29 Sept. 90. (Plantagebestyrer G.-N. paa St. Croix). m.

3 Realklasse.

- *1. Hakon Einar Lindhard, f. 10 Nov 90. (Afd. Ingeniør i Kbh. L.).
- *2. Poul Middleton Bartholdy, f. 1 Okt. 90. (Godsforvalter B. paa Store Frederikslund).
- 3. Malthé Sehested Hoff, f. 31. Marts 90. (Købmand H.).
- *4. Fritz Lorenzen, f. 28 Maj 91. (Savværksejer L. i Korinth).
- *5. Poul August Kjær, f. 25 Juli 91. (Købmand H. i Hellerup).
- 6. Emanuel Hansen, f. 9 April 90. (Partikulier H.).
- *7. Thorkil Christian Bang, f. 20 Jan. 91. (Direktør B. i Kbh.).
- *8. Sivert Francisco Bartholdy, f. 18 Dec. 89. (Kursmægler B. i Rio de Janeiro).
- *9. Kaj Wedele Petersen, f. 1. Jan. 90. (Proprietær P. paa Koster Færgegaard).
- 10. Viggo Sebbelov, f. 16 Sept. 90. (Afd. Godsforvalter paa Saltø S.).
- 11. Jens Peter Aser Schiøler, f. 13 Juni 90. (Kæmmer S.).
- *12. Knud Peter Elkjær, f. 10 Jan. 91. (Broder til Nr. 11 i 4R).

13. Herman Gerhard Tetens Hoff, f. 4 Okt. 91. (Broder til Nr. 3.).
- *14. Aage Hansen, f. 15. Avg. 90. (Afd. Overser-
gent i Kbh., H.).
- *15. Emil Benedikt Hansen, f. 19 Avg. 91. (Sog-
nepræst H. i Sønder Kirkeby paa Falster).
- *16. Christian Wendt Lønholdt, f. 19 Okt. 90.
(Maskinmester i Flaaden, L. i Kbh.).
17. Asger Holme, f. 30 Dec. 90. (Fhv. Proprietær
H. i Lyngø).

3 Mellemklasse a.

1. Kristen Just Rahbek, f. 2 Avg. 92. (Kor-
degn R.).
2. Lars Emil Stubbe Teglbjærg, f. 21 April
92. (Lærer T. i Braaby).
- *3. Erik Buchwald, f. 4 Avg. 92. (Skovrider
B. paa andet Distrikt.)
- *9. Lave Christian Oscar Nørgaard, f. 23 Dec.
90. (Lærer N. i Lem over Skive).
- *10. Ejnar Irgens Hansen, f. 20 Nov. 91. (Di-
rektør H. i Svendborg).
11. Aage Marius Jensen, f. 26 Juli 91. (Ølhand-
ler J.)
14. Johannes Michelsen, f. 19 Sept. 92. (Afd.
Overlærer M.).
- *20. Niels Thomsen Rygaard, f. 21 Juni 91.
(Handelsgartner R. i Gentofte).
- *21. Hjaluar Lisborg, f. 30 Juni 92. (Broder
til Nr. 6 i 4R).
23. Mogens Thomas Ludvig Gustav Grüner, f.
2 Dec. 91. (Broder til Nr. 8 i III).

- *24. Gabriel Lind, f. 17 Maj 92. (Sognepræst L. i Skælby).
- 27. Lars Peter Christensen, f. 23 April 90. (Gaardejer C. i Lyng).
- 30. Svend Oster Hansen, f. 17. Marts 93. (Tømrermester H.).
- 32. Pedro Enrique Schønning Malling, f. 29 Juli 91. (Afd. Bogholder i Buenos-Ayres M.).
- 33. Ernst Johannes Vilhelm Andersen, f. 8 Maj 92. (Arrestforvarer A.).
- 34. Valdemar Madsen, f. 24 Maj 91. (Gaardejer M. i Borød Flinterup).
- *35. Christian Henrik Teisen, f. 14 Marts 93. (Afd. Læge i Kellerup T.).
- *36. Alfred Gleerup, f. 5 April 91. (Læge G. i Aarup).
- 39. Knud Ratjen Barfoed, f. 14 Okt. 91. (Oberstløjtnant B.).
- *40. Andreas Kristian Kragelund, f. 5 April 92. (Distriktslæge K. i Hobro).
- 41. Aage Geleff, f. 5 April 91. (Skovfoged G. i Vesterskov).
- *45. Alf Ejnar Vilhelm Ørkild-Hansen, f. 25 Juni 91. (Afd. Kasserer i Stockholm H.).
- 46. Hans Balthasar Holst, f. 19 Jan. 91. (Møller H. i Bredvad over Horsens).

3 Mellemlasse b.

- *4. Hans Egede Glahn, f. 4 Maj 91. (Underbestyrer G. i Stege).
- 5. Tage Møller, f. 22 Sept. 92. (Apoteker M. i Skive).

- *6. Jakob Peter Georg Agner Møller, f. 16 Juli 92. (Herredsfuldmegetig M. i Fjerritslev).
- *7. Albert Victor Mathias Mathiesen, f. 23 Dec. 92. (Kolonibestyrer M. i Umanak).
- 8. Hans Svend Sørensen, f. 19 Okt. 92. (Redaktør S. i Silkeborg).
- *12. Tage Johannes Olsen, f. 9 Juli 92. (Sagfører O. i Jyderup).
- 13. Karl Georg Brysting, f. 30 Dec. 91. (Skriver i Landbrugsministeriet B.).
- *15. Erik Juel Wiboltt, f. 1 April 92. (Købmand W. i Nakskov.)
- 16. Christian Frederik Sven Møller, f. 21 Sept. 92. (Detailhandler M. i Fakse).
- 17. Frederik Jørgen Lotz, f. 6 Febr. 93. (Proprietær L. paa Sandholm over Birkerød).
- *18. Edvard Nielsen Kindt, f. 5 Jan. 92. (Broder til Nr. 16 i III).
- *19. Dan Holger Frederik Olsen, f. 13 Sept. 93. (Broder til Nr. 12).
- 22. Viktor Lars Karl Diekelmann, f. 28 Marts 93. (Skomager D.).
- *25. Ejnar Hemme Goll, f. 23 Juli 92. (Sognepræst G. i Øls over Hobro).
- 26. Nikolaj Frederik Bjerre Dahlerup, f. 24 Dec. 92. (Overretssagfører D. i Nyborg).
- 28. Mathias Aagaard Wassard, f. 19 Febr. 93. (Cand. polit. W. i Odense).
- 29. Hans Christian Andreas Henrik Wenck, f. 23 Okt 92. (Oberstløjtnant W. i Nyborg).

31. Paul Klein, f. 23 April 92. (Kontorchef K. i Kbh.).
37. Johannes Peder Veistrup, f. 3 Maj 92. (Broder til Nr. 19 i IV).
38. Vilhelm Tram, f. 1 Juli 91. (Sognepræst T. i Ubby over Jerslev).
42. Paul Maurice Budtz, f. 22 Sept. 90. (Hotel-ejer B. paa Corsica).
43. Gustav Trappaud Levinsen, f. 14 Avg. 92. (Afd. Kæmner L.)
44. Knud Kjersgaard, f. 29 Jan. 92. (Sognepræst K. i Udbynder over Havndal).
47. Georg Kristoffer Stürup Johansen, f. 26 Jan. 93. (Afd. Provst i Dybe J.)

2 Klasse a.

4. Knud Olaf Jacob Gemzøe, f. 26 Febr. 92. (Amtsforsvalter G. i Kbh.)
5. Olaf Theodor Johan Spange, f. 18 April 92. (Førstelærer S. i Egeslevmagle over Skelskør).
6. Erik Friis, f. 1 April 94. (Kaptejn F. i Fredericia).
7. Asger Christian Frederik Krogsbæk, f. 24 Sept. 92. (Sognepræst K. i Tversted over Sindal).
8. Andreas Hans Bendtsen Schøning, f. 11 Maj 93. (Lærer S. i Druedal over Frederikssund).
9. Frederik Andersen, f. 21 April 92. (Broder til Nr. 1 i III).
10. Kresten Munch Knudsen, f. 15 Dec. 92. (Partikulier K.).

11. Niels Alfred Helms, f. 18 Marts 93. (Sognepræst H. i Tjustrup).
14. Herman Anton Hansen, f. 26 Maj 93. (Købmand U. H.)
19. Georg Nicolai Bugge, f. 31 Okt. 92. (Kolonibestyrer B. i Frederikshaab).
21. Kaj Egede Glahn, f. 30 Dec. 93. (Broder til Nr. 4 i 3Mb).
22. Harald Morten Gjølbj Buch, f. 6 April 93. (Borgmester B. i Nyborg).
24. Carl Sten Andersen Bille, f. 19 Jan. 93. (Førpagter B. paa Nordruplund).
27. Hans Rose, f. 2 Februar 93. (Herredsfuld­mægtig R. i Kolding).
29. Jens Stig Lassen, f. 7 Nov. 91. (Premier­løjtnant L. i Kbh.).
30. Harald Kisbye, f. 7. Avg. 93. (Broder til Nr. 9 i IV).
31. Niels Henning Folmer Holstein, f. 24 Jan. 92. (Proprietær H. paa Tvilumgaard over Silkeborg).
36. Johan Julius Wengel, f. 6 Marts 92. (Apo­teker W. i Ringsted).
38. Kai Peter Colding, f. 11 Sept. 93. (Konsul C. i Kalundborg).
39. Hans Rasmussen, f. 4 Dec. 92. (Konsul R. i Korsør).

2 Klasse b.

- *1. Carl Josef Ballhausen, f. 9 Juli 93. (Afd. Apoteker i Aalborg B.).

2. Henning Weis, f. 18 Avg. 92. (Proprietær W. i Tidsvilde).
3. Olaf Arent Rygaard, f. 14 Nov. 93. (Broder til Nr. 20 i 3Ma).
12. Oluf Peder Olsen, f. 11 Marts 94. (Gaardejer O. paa Thorsagergaard i Alsted).
13. Carl Johan Graae, f. 14 Jan. 93. (Proprietær G. i Slagelse).
15. Frederik Gümoes, f. 29 Avg. 92. (Broder til Nr. 19 i III).
16. Svend Egede Glahn, f. 6 Okt. 92. (Broder til Nr. 4 i 3Mb og Nr. 21 i 2Ma).
17. Jørgen Christian Hvam, f. 10 Avg. 93. (Sognepræst H. i Slaglille).
18. Carl Vilhelm Nielsen, f. 25 Jan. 93. (Broder til Nr. 11 i III).
20. Torben Arvig Jensen, f. 30 Juli 93. (Broder til Nr. 10 og Nr. 20 i III).
23. Holger Peter Lotz, f. 25 Jan. 94. (Broder til Nr. 17 i 3Mb).
25. Eigil Gunnar Lillienskjold, f. 5 Juni 92. (Broder til Nr. 11 i IV).
26. Jens Ulf Kaarsberg, f. 16 Marts 95. (Distriktslæge K.).
28. Christian Marius Poulsen, f. 16 Dec. 92. (Parcellist P. i Fjeneslevmagle).
32. Hans Magnus August Fog, f. 1. Marts 93. (Sparekasseassistent F. i Assens).
33. Helge Hoff, f. 25 Maj 93. (Herredsfuldmegetlig H. i Terndrup).

34. Johannes Leonard Warrer, f. 31 Juli 92
(Dampskibsfører W. i Esbjerg).
35. Hans Peter Rasmussen, f. 6 Febr. 94.
(Malermester R.).
37. Otto Guldberg Faber, f. 1 Juli 93. (Sogne-
præst F. i Ulstrup over Kalundborg).

1 Klasse.

1. Jens Jørgen Frederik Theodor Jørgensen,
f. 1 April 94. (Afd. Sognepræst i Vollerslev J.).
2. Hagbart Martin Buchwald, f. 13 Avg. 94.
(Kommandør B. i Kbh.).
3. Einar Lisborg, f. 24 Dec. 93. (Broder til
Nr. 6 i 4R og Nr. 21 i 3Ma).
4. Frode Lauritz Nielsen, f. 10 Nov. 92.
(Gaardejer N. i Lyng).
5. Holger Blichert Hansen, f. 13 Juni 94. (Ar-
kitekt H.).
6. Herman Munch Knudsen, f. 2 April 94.
(Broder til Nr. 10 i 2a).
7. Poul Axel Niels Gøtzsche Netterstrøm,
f. 25 Sept. 93. (Grosserer N. i Kbh.).
8. Svend Sebbelov, f. 13 Avg. 94. (Broder til
Nr. 10 i 3R).
9. Rasmus Marius Rasmussen, f. 27 April 94.
(Gaardejer R. i Døjringe).
10. Carl Christian Kragh Fleischer Hansen, f.
21. Maj 94. (Apoteker H. i Koldby over
Hørdum).
11. Stig Erik Jensen, f. 28 Juli 94. (Broder til
Nr. 10 og 20 i III og Nr. 20 i 2b).

12. Carl Vilhelm Stubbe Teglbjærg, f. 14 Maj 94. (Broder til Nr. 2 i 3Ma).
13. Rolf Henry Kaarsberg, f. 31 Avg. 93. (Broder til Nr. 26 i 2b).
14. Otto Johan Michael Brasch Mikkelsen, f. 20 Juli 95. (Sognepræst M. i Øse over Varde).
15. Carl Vilhelm Olsen, f. 22 April 95. (Broder til Nr. 12 og Nr. 19 i 3Mb).
16. Marius Sørensen, f. 28 Nov. 92. (Stationsmester S. i Døjringe).
17. Alfred Gorm Jacobsen, f. 14 Marts 95. (Tobaksbinder J.)
18. Johan Ulrik Jensen, f. 12 Marts 93. (Urmager J.).
19. Robert Ejnar Sørensen, f. 30 Dec. 93. (Kontorist S.).
20. Anders Lauritz Johannes Andersen, f. 30 Juni 94. (Tømremester A.).
21. Sigurd Eduard Pallesen Degen, f. 21 Dec. 93. (Strandkontrollør D. i Fjaltring over Ramme).
22. Louis Reinhold Milvertz, f. 15 Jan. 95. (Barber M.)
23. Karl Adolph Edvin Schoug, f. 15 Sept. 93. (Overretssagfører S. i Hurup).
24. Aage Hvam, f. 28 Juli 94. (Broder til Nr. 17 i 2b.)
25. Vagn Hagbarth Techt Hansen, f. 27 Febr. 93. (Broder til Nr. 9 i 4R.)
26. Christen Emil Rasmussen, f. 26 Juli 94. (Boelsmand R. i Døjringe).

27. Knud Albert Høfler, f. 29 Nov. 93. (Provst H. i Als over Hadsund).
28. Erik Henningsen, f. 9 Dec. 94. (Forvalter H. paa Kattrup over Jyderup).

Understøttelser.

Gratistpladserne paa Opdragelsesanstalten tildeltes følgende 14 Alumner: A. F. B. Iversen, A. Rudkjøbing, G. J. D. Hammer, M. A. K. Nørgaard, H. J. Bryder, A. C. Heidenheim, C. M. Hansen, M. S. Nissen, O. T. A. J. Olsen, H. L. Ellekilde, A. B. Rosenkjær, A. Andersen, J. M. A. Dalgas, H. E. Lindhard. — Ansøgninger om Gratistplads skal hvert Aar fornyes. De stiles til Kongen (Stempelpapir) og indsendes til Rektor mellem 19 og 31 August.

Det Müllerske Legat (2597½ Kr.) uddeltes til 10 Alumner med følgende Beløb: K. J. D. Fabricius, J. B. Brøndsted, C. P. Kryssing, S. C. R. C. Trampe (400 Kr.), K. D. Langballe (297½ Kr.), K. Effersø, V. T. Ussing (200 Kr.), C. J. W. Schmidt, E. V. S. Rendtorff, A. S. Petersen (100 Kr.). — Ansøgninger om dette Legat, der kun kan tildeles Alumner, der er Søuner af kongelige Embedsmænd, skal hver Aar fornyes og ledsages af Transgattest, hvortil Skema faas hos Rektor. De stiles til Ministeriet for Kirke- og Undervisningsvæsen (ustemplet Foliopapir) og indsendes til Rektor mellem 19 og 31 August.

Kontingentnedsættelse (96 Kr.) tillagdes følgende 10 Alumner: O. E. Slagers, V. H. Øhlen-

schlæger, E. H. Hammer, O. Thorsen, S. P. Duurloo, P. H. Elkjær, V. Lüneborg, L. C. O. Nørgaard, H. E. Glahn og A. V. M. Mathiesen (ekstraordinært).

Fri Undervisning tilstodes 47 skolesøgende Elever: K. P. A. Holm, N. H. Rasmussen, K. Lyhne, H. I. P. Bennick, P. C. Schjerff, C. L. R. Veistrup, D. F. S. Kisbye, A. G. R. Oppermann, J. C. N. Jensen, P. C. S. Jensen, M. K. Holk, F. O. T. Hansen, H. C. Schjerff, C. B. Jensen, F. J. G. W. Häuser, H. F. Hansen, E. Gram, V. Sebbelov, J. P. A. Schiøler, A. Holme, J. Michelsen, K. J. Rahbek, L. E. S. Teglbjærg, A. M. Jensen, A. Glerup, E. J. V. Andersen, S. O. Hansen, A. Geleff, A. E. V. Ørkild-Hansen, K. G. Brysting, M. A. Wassard, V. L. K. Dickelmann, J. P. Veistrup, G. T. Levinsen, K. Kjersgaard, G. K. S. Johansen, A. H. B. Schøning, K. M. Knudsen, O. T. J. Spange, F. Andersen, N. A. Helms, H. Kisbye, O. A. Rygaard, C. J. Graae, O. P. Olsen, J. C. Hvam, C. M. Poulsen og ekstraordinært: E. E. Mortensen, P. E. Mortensen, G. N. Bugge, H. B. Hansen.

Af den særlige Stipendiefond tillagdes K. P. A. Holm 120 Kr., M. A. A. S. Christiansen, H. I. P. Bennick, P. C. Schjerff og K. J. Rahbek hver 100 Kr.

Ansøgninger om Kontingentsnedsættelse, fri Undervisning og Stipendium skrives paa Blanketter, som udleveres af Rektor. De indsendes til denne mellem 19 og 31 Avgust. For en Elev, der

har opnaaet en af disse Understøttelser, er det ikke fornødent at forny Andragendet derom.

Overlærer Sibberns Legat blev for Aaret 1905 af Lærerkollegiet tildelt stud. jur. H. M. Rahbek.

Opdragelsesanstalten.

Den 1 Avgust 1905 fraflyttede Adj Michelsen Opdragelsesanstalten, da han fritoges for Økonomi-inspektion. Denne overdroges til Adj. V. G. Hansen, og i hans Sted overtog kst. Lærer H. A. Using Fritidsinspektion og Tilsyn med østre Sovesal. Samtidig overdroges Tilsynet med ældste Afdeling til Adj. Holten-Bechtolsheim.

Ved Skr. af 25 Nov. 1905 fastsatte Ministeriet, at, naar en Alumnes Forhold er saadant, at Rektor i Forbindelse med vedkommende Alumnes Fader (Værge) finder det rettest, at Alumnen udtræder af Opdragelsesanstalten, betales der kun Alumnekontingent til den Dag, da vedkommende forlader Opdragelsesanstalten, hvorimod der, saafremt han fortsætter som skolesøgende Elev, betales af et Kvartals Skolepenge saa meget, som beregnes at svare til den tilbagestaaende Del af Fjerdingaaret.

Medens Opdragelsesanstalten indtil for en halv Snes Aar siden kunde optage adskillige Alumner, som ikke i Forvejen var skolesøgende, og indtil for omtrent 5 Aar siden kunde skaffe Alumneplads til alle Ansøgere blandt de skolesøgende, er Forholdet i de sidste Aar blevet saaledes forrykket, at der i Gennemsnit har været over 40

skolesøgende Aspiranter til omtrent 20 Alumnepladser. For at raade Bod paa dette Misforhold er ved Finanslov 1906—07 Alumnetallet blevet forøget fra 88 til 100, idet der paa Hovedbygningen skaffes Plads til 68 (hidtil 64), medens der indflytter 8 i den ved Overlærer Thaarups Død ledige Pavillon. Da Huset af praktiske Grunde maa have et Navn, har Ministeriet bifaldet, at det kaldes Molbechshus efter dets første paaviselige Beboer, Professor I. C. Molbech, Fader til den bekendte Bibliotekar og Ordbogsforfatter samt til Lektor ved Sorø Academi C. M. (Postadresse: Alumne N. N. Molbechshus, Sorø). De 8 Alumner i denne Afdeling kan efter Omstændighedernes Krav enten høre til yngste Afdeling (Mellemskolen, Realklassen, første Gyn.nasielklasse) eller til ældste Afdeling (IIG og IIIG). I Skoleaaret 1906—07 vil det blive 8 Alumner af 4R eller IV, som altsaa bliver underkastede de samme Regler, som Alumnerne paa Hovedbygningen. Tilsynet overtages af Adjunkt Michelsen. Stuetagen med Udhus og Have overlades ham, medens Mansardetagens 6 Værelser bliver Alumnat.

Undervisningen.

1 Klasse.

Religion. Hahns Bibelhistorie for Mellemskolen til Rigets Deling. Nogle Salmer.

Dansk. Oplæsning, Genfortælling og Analyse efter Slomanns Læsebog Nr. 3. Nogle Digte er

lærte udenad. For Klassen er læst Folkeæventyr og Sagn, Æventyr af H. C. Andersen og Carl Ewald, Fortællinger paa Vers og Prosa af Chr. Winther. Diktat og Genfortællingsstil paa Skolen.

Engelsk. Engelsk Begynderbog af Jespersen og Sarauw I og Stykke 1—44 af II Taleøvelser.

Historie. Efter L. Schmidts Lærebog for Mellemskolen Oldtiden.

Geografi. C. C. Christensens Geografi for Mellemskolen (1905) S. 5—47.

Naturhistorie. Af Boas' Zoologi Pattedyr, Spurvefugle og Klatrefugle. V. A. Poulsens Plantelære for Mellemskolen I og II Afsnit. Plantebestemmelser.

Naturlære. Sundorphs Fysik for Mellemskolen I S. 1—53.

Regning. Albert Svendsens Ny Regnebog for Mellemskolen I.

Skrivning. Latinsk Skrift, smaa Bogstaver, Øvelse i Sammenskrift, store Bogstaver.

Tegning. Andersens Fortegninger.

Sløjd. Saveøvelser. Der er lavet enkelte lette Smaagenstande med Sav, Hammer og Søm. I Sommermaanederne Arbejde i Elevhaven.

2 Klasse.

Religion. Hahns Bibelhistorie for Mellemskolen fra Rigets Deling til Jesu Bjærgprædiken Af Balslevs Katekismus de 10 Bud og Fadervor. Nogle Salmer.

- Dansk. Oplæsning, Genfortælling og Analyse efter Slomanns Læsebog Nr. 3. En Del Vers er lærte udenad. For Klassen er læst Æventyr og Fortællinger af H. C. Andersen, Carl Ewald, Chr. Winther, Carl Bernhard og Holger Drachmann. Diktat og Genfortællingsstil paa Klassen, enkelte Hjemmestile.
- Engelsk. Jespersen og Sarauws Begynderbog II, Stykke 39—116 med enkelte Forbigaaelser, Stykke 137—143, 146. I 2b desuden Stykke 148—152, 157, 164, 174—176.
- Tysk. Ingerslev og Vibæks Begynderbog S. 1—77. Historie. Af L. Schmidts Lærebog for Mellemskolen fra »Norden bliver kristnet« til Middelalderens Slutning.
- Geografi. C. C. Christenseus mindre Lærebog. S. 74—148.
- Naturhistorie. Af Boas' Zoologi Fugle, Krybdyr, Padder og Fiske. V. A. Poulsens Plante-lære for Mellemskolen III Afsnit. Plantebestemmelser.
- Naturlære. Sundorps Fysik for Mellemskolen I S. 53—90.
- Matematik og Regning. Lauritzens Geometri for Mellemskolen forfra til Polygoner. Svendsens Regnebcg II. Hjemmeopgaver een Gang ugentlig. Skoleopgaver Mandag.
- Skrivning. Haandskriftøvelser efter Overintendant Jørgensens Hefter.
- Tegning. Traadlegemer og Klodser.
- Sløjd. Klassen har lært at høvle, og der er lavet

forskellige lettere Ting af Fyrretræ. I Sommermaanederne Arbejde i Elevhaven.

3 Mellemkoleklasse.

- Religion. Assens Bibelhistorie fra Jesu Bjærgprædiken til Apostlenes Gerninger. Af Balslevs Katekismus de 3 Trosartikler, Daaben og Nadveren. Nogle Salmer.
- Dansk. Oplæsning, Genfortælling, Ordforklaring og Analyse efter Agerskov og Rørdams Læsebog for Mellemklasserne. Nogle Digte er lærte udenad. For Klassen er læst Værker af Øhlenschläger, H. C. Andersen, Goldschmidt og Carl Ewald. Hoffs svenske Læsebog ca. 25 Sider. Genfortællingsstil, Diktat og friere Stile dels paa Klassen, dels hjemme.
- Engelsk. Bøgholm og Madsens Engelsk Læsebog for Mellemkolen S. 1—66. Grammatisk Skema gennemgaaet. En Del Diktatstile.
- Tysk. Ingerslev og Vibæks Begynderbog S. 86—119. Ipsen og Boviens Læsebog for de lavere Klasser S. 1—92, 119—135. Kapers Grammatik. Historie. Af L. Schmidts Lærebog for Mellemkolen læst den nyere Tid (1500—1789).
- Geografi. C. C. Christensens mindre Lærebog S. 149—202.
- Naturhistorie. Af Boas' Zoologi Leddyr og Orme. V. A. Poulsens Plantelære for Mellemkolen IV Afsnit. Plantebestemmelser.
- Naturlære. Sundorphs Fysik for Mellemkolen I S. 83—90 og II S. 1—17. Sundorphs Kemi for Mellemkolen.

Matematik og Regning. I Aritmetik de 4 Regningsarter med hele og brudne Tal, positive og negative Tal, derunder Sætninger om Potens med positiv hel Eksponent, Bogstavregning, Ligninger af første Grad med een og to ubekendte (Bonnesens Aritmetik for Mellemskolen S. 1—57). I Geometri Dele af anden Klasses Pensum genlæst og behandlet udførligere. Arealbestemmelser af Polygoner. I Petersens Plangeometri for Mellemskolen S. 16—56, 69—71). I Regning Procentregning og simpel Rentesregning, Forholdsregning (ligefremt, omvendt og sammensat Forhold), Ligninger af første Grad, Beregning af Kvadrater og Rektangler (Svendsens ny Regnebog for Mellemskoler II og III).

Skrivning. Haandskrift.

Tegning. Traadlegemer, Klodser og Brugsgenstande.

Sløjd. Der er lavet forskellige Genstande af Fyrretræ, bl. a. Havebænke til Elevehaven. I Sommermaanederne Arbejde i Elevehaven.

III stud. Klasse.

Religion. Apostlernes Gerninger efter det ny Testamente.

Dansk. For og af Klassen er læst Værker af Holberg, Hertz, Grundtvig, Blicher, Øhlenschläger, Winther, Goldsemidt, Paludan-Müller, Hostrup, I. P. Jacobsen, Bjørnson og Kielland. Som oftest en Stil hver Uge, dels Skolestil, dels Hjemmestil. Hoff's svenske Læsebog S. 1—73.

- Latin. Cæsar De bello Gallico I, 1—29. II, III. Cicero in Catilinam III. Ovid (Blochs Udgave) Verdensaldrene, Deucalion. Mundtlige og skriftlige Øvelser efter Iversens Bog. Langs Grammatik.
- Græsk. Hudes Elementarbog I. Xenophons Anabasis I Kap. 1—2. Berg og Hudes græske Formlære.
- Tysk. Kapers og Petersens Læsebog for de højere Klasser S. 1—69, 367—370, 387—392, 434—440, Ipsens 100 Timer I 28—33 Time. Kapers Grammatik.
- Fransk. Mérimées Colomba Kap. 1—12 læst og repeteret. Det vigtigste af Formlæren efter O. Niensens Grammatik læst og repeteret.
- Historie. Af Blochs Historie for Realskoler fra 1660 til Slutningen.
- Geografi. C. C. Christensens mindre Lærebog S. 149—224.
- Naturhistorie. Af Boas' Zoologi Orme, Bløddyr og Straaledyr. Warmings Plantelivet fra Planternes indre Bygning til Planternes Slægtskabsforhold.
- Naturlærre. Af Prytz' Naturlære Mekanisk Fysik med enkelte Forbigaaelser, Elektricitetslære.
- Matematik. J. Petersens Aritmetik II forfra til Logaritmer. Sammes Geometri Kap. III. Hjemmeopgaver een Gang ugentlig. Særtimen med Illm er anvendt dels til Løsning af geometriske Opgaver, dels til geometrisk Tegning.

3 Realklasse.

Religion som III.

Dansk. Fengers Læsestykker I er brugt til Op- læsning, Genfortælling og Analyse. Wørners Sproglære. For Klassen er læst Værker af Paludan- Müller, Hostrup, Blicher, Goldschmidt og Kiel- land. Müllers nordiske Gudelære. En Stil om Ugen, dels Skolestil dels Hjemmestil. Svensk efter Hoffs svenske Læsebog.

Tysk. Ipsen og Boviens Læsebog for Mellemlas- serne S. 1—100. Øvelser efter Ipsens 100 Timer I. Kapers Grammatik.

Fransk. Jungs Læsebog for Mellemlasser S. 29— 53, 127—158, 167—176. Jungs Grammatik § 44— 82, 87—98.

Engelsk. Brekkes Ny Engelsk Læsebog S. 77— 126, 130—139, 238—256. Ca. 20 Stykker efter Ipsens Elementarbog. Jespersens Grammatik. Een Version om Ugen efter Hansen og Magnus- sens Samling.

Historie, Geografi og Naturhistorie som III.

Matematik. J. Petersens Aritmetik II til Loga- ritmer. Sammes Geometri Kapitel III. Regning efter Knud Christensens Regnebog. Een Gang om Ugen Hjemmeopgaver.

Naturlære Prytz' Naturlære til Dampmaskinen. Tegning. Klodser og udstoppede Fugle.

IV stud. Klasse.

Religion. Pauli første Brev til Korinth og Ga- laterbrevet. Enkelte Afsnit af Middelalderens Kirkehistorie.

Dansk. Et større Udvalg af Folkeviser er læst som Grundlag for en Gennemgang af Folkevisernes Ejendommeligheder. Nogle Efterligninger læste til Sammenligning. Grettes Saga, det meste af Njals Saga og Brudstykker af andre Sagaer læste. Til Sammenligning læst moderne Fortællinger i Sagastil og Ibsens Hærmændene paa Helgeland. Hoff's Svensk Læsebog fra S. 73—120. Stil hver anden Uge; nogle mundtlige Dispositionsopgaver.

Latin. Cæsar De bello Gallico II og V. Ciceros Taler mod Catilina. Af Ovids Metamorphoser i Blochs Udvalg Deucalion, Pyramus og Thisbe, Ceres, Midas. Formlære og Syntaks efter Langs Bøger; Iversens Stiløvelser.

Heraf opgives: Cæsar II 1—29, V. Cicero I, II 1—5, III. Af Ovid Deucalion. Pyramus, Ceres. **Græsk (s).** Xenophons Anabasis IV; Homers Odysse I og II 1—57. Berg og Hudes Formlære. **Oldtidskundskab (m).** 16 Sange af Homers Odysse i Wilsters Oversættelse. Efter Sechers Mythologi gennemgaaet de olympiske Guder og den troiske Sagnkres.

Tysk. Kaper og Petersens Læsebog for de højere Klasser S. 109—119, 159—172, 195—215, 242—259, 329—339, 343—356, 372—382, 399—404. Ipsens 100 Timer i Tysk I Time 39—41. Kapers Grammatik og noget af Syntaksen.

Fransk. Colomba Kap. 13—ud, Abrahams og Arlauds Noveller og Fortællinger S. 1—21; 63—

75. Der er ekstempereret i Resten af Bogen. Formlæren efter O. Nielsen, Der opgives af sidstnævnte Læsebog S. 63—75 og det læste af Colomba.

Historie. Thriges Oldtidens Historie til femte Afsnit.

Geografi. C. C. Christensens Mindre Lærebog. Naturhistorie. Boas' Zoologi. Warmings Plantelivet.

Naturlære (m). Prytz' Naturlære fra Dampmaskinen ud. Repeteret hele Bogen.

Aritmetik og Geometri. J. Petersens Lærebøger. Hjemmeopgaver 2 Gange ugentlig, Opgaver paa Skolen Mandag, Geometrisk Tegning.

4 Realklasse.

Religion som IV.

Dansk. Som læste Værker opgives: Holbergs Den politiske Kandestøber, Jeppe paa Bjerget. Wessels Smeden og Bageren. Baggesens Kalundborgs Krønike. Øhlenschlägers Hakon Jarl, De tvende Kirketaarne. Grundtvigs Mester Ole Vind, Kong Svend og Bisp Vilhelm. Hertz' Sparekassen, Skriftemaalet. P. Møllers Brudstykker af Den krøllede Frits. Hostrup Æventyr paa Fodrejsen. Chr. Winthers Henrik og Else. Goldschmidts Tømmerpladsen. Desuden er læst Fortællingen Skæbnen i Magdalene Thoresens Billeder fra Midnatssolens Land. Benyttet Fengers Læsestykker I og II til Oplæsning og Analyse. Wørmers Sproglære. Øvelser i Svensk. To

Hjemmestile om Maanedene, i Slutningen af Skoleaaret desuden een Skolestil om Ugen.

Tysk. Ipsen og Boviens Læsebog for Mellemlærerne S. 100—155. Reperteret S. 1—122, hvoraf S. 22—35, 50—122 opgives til Eksamen. Øvelser efter Ipsens 100 Timer I. Kapers Grammatik og noget af Syntaksen.

Fransk. Colomba Kap. 1—8, 12, 13, 15, 17, 18, 21. Der er ekstempereret i flere af de oversprungne Kapitler. Jungs Grammatik.

Heraf opgives det statarisk læste af Colomba.

Engelsk. Brekkes Ny Engelsk Læsebog S. 155, 159—161, 164—171, 172—210, 218—226. Reperteret S. 89—106, 108—117, 119—126, 130—139. Hansens Udvalgte Digte S. 1—5, 15—24, 28—31, 33, 51—66. Jespersens Grammatik. En Version hver anden Uge efter Hansen og Magnussens Samling. Kursorisk efter Sommerfelts Nyere Engelske Forfattere.

Heraf opgives Brekkes Ny Engelsk Læsebog S. 89—106, 108—117, 119—126, 130—139, 155, 159—161, 164—171, 172—210, 218—226. Hansens Engelske Digte S. 15—24, 28—31, 33, 51—63.

Historie. Blochs Lærebog for Realskoler.

Geografi. C. C. Christensens mindre Læsebog.

Naturhistorie. Boas' Zoologi. Warmings Planteliv.

Armetik og Geometri. J. Petersens Lærebøger. Skoleopgaver første Halvaar een Gang om Ugen, senere paa Aaret mindre hyppigt.

Hjemmeopgaver første Halvaar een Gang om Ugen, senere to Gange.

Naturlære. Prytz' Naturlære fra Dampmaskinen ud. Repeteret hele Bogen.

Tegning. Gibs, Vaser og udstoppede Fugle. Arbejderne skyggede med Sortkridt.

V. Klasse.

Religion. De religiøse Grundtanker i Hedenskabet, Jødedommen og Kristendommen er udviklede gennem en historisk Fremstilling.

Dansk. Med Mortensens Bog som Grundlag er gennemgaaet det 19de Aarhundredes danske Literatur til 1870. En Stil hver tredje Uge. Wimmers Oldnordisk Læsebog S. 1—26, 41—55, 63—73. Svensk i faa Timer efter Hammerichs Læsestykker.

Latin (s). Ciceros Taler pro lege Manilia, pro Ligario og pro Dejotaro. Livius XXI. Vergils Æneis I. Horats' Breve I. Oder I, 3, 4, 6—10, 14, 16, 19, 20, 22, 24, 26, 27, 30, 32, 37, 38, II, 2, 4, 6, 8, 10, 16, III, 9, IV, 7. Langs Grammatik. Rafns Literaturhistorie. En Version om Ugen efter Henrichsens Opgaver. Kursorisk Livius XXII og i Skoleaarets Begyndelse enkelte Stykker af Henrichsens Opgaver.

Græsk (s). Homers Iliade I, II til 493, III, VI, Odysse VI. Herodot VII undtagen 61—99. Hudes Formlære repeteret. Den troiske Sagnkres. I dansk Oversættelse læst udvalgte Stykker af

- Herodot og Aristophanes' Frøerne og Fuglene; Musaios' Hero og Leander.
- Oldtidskundskab (m). I Oversættelse er læst af Plautus *Aulularia*, *Mercator*, *Miles gloriosus*, *Pseudolus*, *Captivi* og *Amphitruo*; af Terents *Andria*, *Eunuchus* og *Adelphi*. Endvidere *Molières Amphitryon* og *Holbergs Diderich Menschenschreck*. Musaios *Hero* og *Leander*.
- Fransk. Michelsens historiske Læsestykker II S. 44—134. Efter *Toepffers Nouvelles Genevoises* kursorisk c. 65 Sider og *Maanedslæsning* c. 65 S. En Del af *Syntaksen* efter O. Nielsen. Vs desuden kursorisk c. 20 Sider i *Jungs Noveller* og *Fortællinger* samt 2 korte *Stile* ugentlig. *Læseøvelser* efter *Frænke Phrases de tous les jours*.
- Engelsk. *Bøgholm* og *Madsens Engelsk Læsebog I Indledningskursus*, S. 51—107, 122—127. II S. 1—8, 20—28, 40—60. *Jespersens Begyndergrammatik*.
- Tysk. *Hauffs Phantasien im Bremer Ratskeller*, *Goethes Egmont*, *Schillers Braut von Messina*, *Digte af Goethe og Schiller*, *Marie Nissens Narida*, *Stykker af Eggers Lehr- und Lesebuch fra Tiden før Klopstock*. *Mundtlige og skriftlige Stiløvelser*. *Kapers Grammatik*. Som *Maanedslæsning* *Goethes Werther*, *Schillers Räuber*, *Wielands Oberon*, *Hauffs Bild des Kaisers*.
- Historie. *Thriges Oldtidens Historie*. Af *Blochs Historie for Realskoler og Ottosens Nordens Historie Middelalderen og den nyere Tid til 1660*.
- Naturhistorie (m). *De vigtigste Mineralier og*

- Bjærgarter. Oversigt over den almindelige Geognosi og Danmarks Geognosi.
- Naturlære. (s). Læst mekanisk Fysik med enkelte Forbigaaelser til Berøringskræfter, Magnetisme og Elektricitet efter Prytz.
- Naturlære (m). Læst mekanisk Fysik (med enkelte Forbigaaelser), Varmelære, Magnetisme og Elektricitet efter Barmwater. Mod Slutningen af Skoleaaret Skoleøvelser.
- Matematik (m). J. Petersens Aritmetik III og Partier af I og II. J. Petersens Trigonometri. Sammes analytiske Geometri til Parabler, Tegning efter Christensens Bog. Hjemmeopgaver to Gange ugentlig.

VI Klasse.

- Religion. Den kristelige Etik gennemgaaet i Grundtræk.
- Dansk. Literaturhistorien fra 1800 gennemgaaet efter Mortensens Bog. Periode: Joh. L. Heiberg. De befalede Literaturprøver. Stile og Dispositionsopgaver hver tredje Uge. Wimmer Oldnordisk Læsebog S. 26—36, 74—121, 132—135 med Forbigaaelse af de drotkvædne Vers i Gunløgs Saga. Svensk faa Timer efter Lundell og Norens Svensk vitterhet.
- Latin (s). Ciceros Taler pro Dejotaro og pro Ligario. Ciceros Cato (undtagen Kap. 15). Scaecas Breve ved Gertz S. 1—86, 90—95, 99—113. Tacitus Annaler I. Terentis Phormio. Horats Breve II. Oder I, 1, II, 1, 2, 3, 7, 12, 14, 15, 18, 20,

- III, 1—9, 11, 13, 18, 21, 23, 28, 30. En Version om Ugen efter Thoresens og Henrichsens Bøger. Langs Grammatik. Literaturhistorie. Kinchs Antikviteter. Kursorisk er læst c. 100 Sider i Henrichsens Opgaver (forrige Aar Livius XXV). Til Eksamen opgives: Cicero pro Milone Kap. 1—17, pro Ligario. Cato (undt. Kap. 15). Seneca S. 1—35. Livius XXIV, 1—25. Annaler I 31—71. Horats Breve I, 1—16, 20, II, 2. Oder I, 1, 3, 4, 6—10, 16, 19, 20, 22—26, 27, 30, 32, 37, 38, II, 1—4, 6—8, 10, 12, 14—16, 18, 20, III, 1—9, 11, 13, 18, 21, 23, 28—30, IV, 7. Terents' Phormio.
- Græsk (s). Homers Odysse VI, VII, 1—83, 133—347, IX til 505. Det, som opgives af attik Prosa og Antologi. Literaturhistorie og Kunsthistorie. Til Eksamen opgives: Iliaden I VI, Odysseen VI, VII 1—83, 133—289. Tregders Antologi II 1—4, 7, 14—15, III 1—17, IVa 4, 7, 10—14, 16—18, 22—24, b, 1. Herodot I 34—55, 69—91, 107—130, III 17—47. Platons Apologi. Lysias VII·XII 1—25, XVI, XXII. Xenophons Hellenika II fra 1. 16.
- Oldtidskundskab (m). Paa Latin er læst de sidste 200 til 300 Vers af Terents' Adelphi; udvalgte Scener af det hele Stykke er indstuderede og opførte paa Latin ved Skolekomedien i Januar. Til Belysning af Grækernes Forestillinger om Nemesis og Retfærdighed er gennemgaaet udvalgte Stykker af Herodot og Sophokles' Kong Oidipos. I Forbigaaende er læst Øhlenschlägers

Hakon Jarl, og de tragiske Grundtanker i de to Værker er sammenlignede. Omtalt Orphikerne og læst Stykker af A. B. Drachmanns Afhandling om Skyld og Nemesis hos Aiskylos.

Fransk. Statarisk: Nyrups Lectures françaises II c. 90 S. Kursorisk Nyrups Lectures françaises I og Jungs Noveller og Fortællinger c. 70 S. Som Maanedslæsning Toepffers La bibliothèque de mon oncle og Le lac de Gers. Mundtlig Oversættelse fra Dansk til Fransk efter Jungs 50 Timer. Een Stil ugentlig efter Arlaud. Franckes Phrases de tous les jours. Grammatik efter Oluf Nielsen.

Engelsk. Bøgholm og Madsens Læsebog II S. 8—17, 28—40, 65—90, 142—165. Repeteret Bøgholm og Madsens Læsebog I S. 61—107, II S. 20—28, 40—60. Jespersens Begyndergrammatik. Kursorisk efter Sommerfelts Nyere Engelske Forfattere.

Til Eksamen opgives Bøgholm og Madsen I S. 61—107, II S. 8—17, 20—60, 65—70, 75—90.

Historie. Af Thriges Oldtidshistorie Grækenland til 431. Ottosens Nordens Historie fra 1660. Verdenshistorie fra 1660—1789 efter Blochs Lærebog for Realskoler, fra 1789 efter Blochs Lærebog i den nyere Historie. Munchs Lærebog i Samfundskundskab 3 Oplag S. 1—65 og 121—150 Til Eksamen opgives: Grækenland til 431. Historien fra 1660 til Nutiden. Munchs Samfundskundskab S. 1—14, 24—29, 30—32, 35—65, 121—150.

Naturlære (s). Det manglende af Prytz' Naturlære læst og hele Bogen repeteret. Læst Astro-nomi efter Petersen og Forchhammer, Lys- og Lydlære efter Sundorph med enkelte Tilføjelser.

Naturlære (m). Læst det manglende Pensum efter Barmwater, Lyslære efter Ellinger, Astro-nomi efter Petersen og Forchhammer, Repeteret Pensummet.

Mate mat ik (m). Det forlangte Pensum efter J. Petersens Algebra, analytisk Plangeometri og Metoder og Teorier, Juels Stereometri og Niels Nielsens Trigonometri. Projektionstegning efter Christensen. 3 Sæt Hjemmeopgaver ugentlig. Skoleopgaver Mandag.

Sang og Instrumentalmusik.

Af Skolens Elever har 178 deltaget i Sangundervisningen. Af Bøger benyttes Ernsts Træffeøvelser, Sannes trettende Bind, Mikkelsens Sangbog foruden Fædrelandssange, som læres udenad. Desuden er lært forskellige flerstemmige Sange efter andre Samlinger samt Konfirmationskantaten. Træffeøvelser og Skalaer øvede efter Tavle og udenad. I Instrumentalmusik har tolv Alumner faaet Undervisning, hver een Time om Ugen, deraf fire i Violin og otte i Piano. Der er jævnlig givet Alumnerne Lejlighed til Sømmenspil.

Ved Skolens Opvisning i Sang og Musik den 29 April udførtes: 1. Rung: Danmark mit Fædreland. Till österland (svensk Folkevisen). Bellman: Efter en Sommerudflugt. 2. J. Andersen: (Weber)

Arrangement af Jægerbruden for Fløjte og Piano. 3. J. P. E. Hartmann: Jægerkor af Syvsoverdag. Haase: Det vaagnende Foraar. Glæser: Norden. 4. Grieg: Menuet og Intermezzo for Piano. 5. Kjerulf: Brudfærden i Hardanger. Elverskud (Dansk Folkevisе). Malling: Vintergækken. 6. Gounod: Méditation sur le premier prélude de S. Bach, for Violin, Piano og Strygeorkester. 7. Bellman: Epistel 38. Hartmann: Flyv Fugl. Bjørneborgarnes marsch.

Frivillig Sløjd. (Zoffmann).

I Undervisningen, som gaves fra 15 Oktober til 15 Marts, deltog 72 Elever af alle Klasser undtagen 2 og 1. Eleverne var delt i tre Hold, der hvert havde to Timers ugentlig Undervisning.

Gymnastik, Svømning og Boldspil.

Timerne er anvendte til almindelig Gymnastik, Dans, Kricket, Hokey, Fodbold, Tennis og i Sommertiden til Svømning.

Kricketkampe fandt Sted i Sorø 17 Sept. 1905 med Sorø Bys Boldklub (Sorø Skole vandt med 8 staaende Gærder) og 24 Sept. 1905 med Herlufsholm Skole (Kampen uafgjort).

Skydning.

August, September 1905 og Maj, Juni 1906 Skarpskydning een Gang om Ugen ved Tuel Sø for VI og V (Gevær 89).

Klasse	Afstand	Skydemaade	Træfferprocent
VI	250 m	Frit Anslag	73
V	100 m	Slæde	99
	100 m	Frit Anslag	84

Præmieskydning med VI afholdtes 23 Maj 1906 over 250 m, frit Anslag. Første Præmie toges af J. Hansen med 17 Points, anden Præmie af D. Hammer med 14 Points.

Skolebiblioteket.

Bibliotekar er Overlærer Gad, valgte Medlemmer af Bogudvalget for 1906—1907 er Adjunkt Ohrt og Adjunkt Holten. Seddelkatalogen er forøget med 176 Numre. Antallet af Sedler udgør nu 25710.

Elevbiblioteket

er forøget med Bauditz Sporsne, Bergsøe De forbistrede Drengene og Krigen og Koleraen, Cawling London, Drachmann Fortællinger, Dumas Tyve Aar efter, Kielland Skipper Worse og Garmann og Worse, Knudsen Booker T. Washington, Kristensen I Røverhænder, B. Lie Gutedage, Lobedanz Peter Kok i Port Arthur, Lund En fremmed Fugl, Münster Krigen mellem Japan og Rusland, Münster, Chrysanteman, Reumert I Fritiden, Ricard Ungdomsliv, Rosenberg Smuthans, Rosenstand Thorvaldsen, Fejlberg Brødrene fra Strandgaarden, Sienkiewiez Ild og Sværd, Vaupell Dronning Margrethe og Bülow og Rye. Adjunkt Frimødt og Alumne H. R. Møller har bestyret Samlingen.

Musæet.

Valgt Medlem af Musæumsraadet er Adjunkt Ussing. Den fysiske Samling bestyres af Over-

lærer Matthiessen. Den i de foregaaende Aars Indbydelsesskrifter bebudede ny Katalog over Samlingen foreligger nu trykt. Med de andre Samlinger fører Overlærer Zoffmann Tilsyn. Den nh. Samling er forøget med: Dvægmuserede, Silkeborg (Gave af H. Weis), Taarnfalk (Unge), Strandskade (Unge), Brushane (Unge), Vibe (Unge), Stormmaage (Unge), Hættemaage, Skovskade (G. af P. Bartholdy), Uromastix spinipes (G. af Købmand Hjort), Kul fra Færøerne (G. af E. Mortensen), Planteforsteninger fra Umanak (G. af A. Mathiesen). Den historiske Samling er forøget med Stensager fra Refsnæs (G. af O. Faber) og fra Broby (G. af S. Teglhjærg). En Celt fra Nordsjælland (G. af A. C. Jensen i Sorø.)

Forskellige Meddelelser.

Sløjdskolens, som var temmelig lille til de store Klasser, fik i Efteraaret en meget betydelig Udvidelse, idet den kom til at omfatte hele den gamle Staldbygning. Af de tre Bygninger, som mod Nord begrænser store Legeplads, er den vestlige (den gamle Gymnastiksal) Gang og Omklædningsværelse, den midterste (det gamle Ridehus) Gymnastiksal, den østlige Sløjdscole.

Sanginspektøren og Gymnastikinspektøren undersøgte Skolen d. 30 April.

Der er lagt en Fliserække fra Hovedbygningen til Musæet.

For Bevilling paa Finansloven vil i Sommerferiens Løb den gamle Elevhave, som i mange Aar kun har været brugt til Legeplads, blive regu-

leret som Boldplads. Vejen, som nu gaar tværs over Pladsen, vil blive ført udenom den. Keglebånen, som i flere Aar kun har været lidet benyttet, vil blive staaende foreløbig som et Skur for dem, som leger paa den ny indrettede lille Legeplads. En Plan om at gøre den til Hjulstald, kunde ikke udføres. Derimod bliver Hjulstalden i Hundegaarden forlænget en Del.

I det første Halvaar fandt de sædvanlige Fester Sted. Efter Kong Christians Død bortfaldt Festerne med Undtagelse af Konfirmationshøjtiden paa Opdragelsesanstalten. Dog havde Skolen den 27 Maj Besøg af Elever fra Roskilde Katedralskole, navnlig Sangere, som i Festsalen sang sammen med Sorø Skoles Elever, hvorefter der var en lille Sammenkomst paa Parnas. Mødet forløb saa fornøjeligt, at det manede til Gentagelse.

I Sommerferiens Løb bliver der indlagt elektrisk Lys paa Hovedbygningen.

Afgangs- og Aarsprøver.

Den skriftlige Del af Afgangsprøverne og IV Klases Aarsprøve afholdes 11—15 Juni. Undervisningen ophører 23 Juni Kl. 4 $\frac{1}{2}$. Den skriftlige Prøve for Skolens andre Klasser afholdes 25 og 26 Juni.

Mundtlig Prøve for VI, IV og 4R afholdes saaledes:

Mandag 18 Juni.

- Kl. 8. VI. Historie.
- » 4. IVs. Græsk.
- » 4. IVm. Naturlære.

Tirsdag 19 Juni.

- Kl. 8. 4R. Historie.
- » 3. VI. Historie.

Onsdag 20 Juni.

- Kl. 4. VI. Dansk.

Torsdag 21 Juni.

- Kl. 8. VI. Dansk.
- » 3. VI. Latin.

Fredag 22 Juni.

- Kl. 8. VI. Latin.
- » 4. IV. Latin.

Lørdag 23 Juni.

- Kl. 8. IV. Latin.
- » 4. 4R. Naturh.

Mandag 25 Juni.

- Kl. 8. VI. Naturlære.
- » 8. IV. Fransk.
- » 3. 4R. Naturlære.

Tirsdag 26 Juni.

- Kl. 8. VI. Naturlære.

Onsdag 27 Juni.

- Kl. 8. VI. Matematik.
- » 8. IV. Historie.

Torsdag 28 Juni.

- Kl. 8. VI. Engelsk.
- » 8. 4R. Dansk.

Fredag 29 Juni.

- Kl. 8. 4R. Engelsk.
- » 9. VI. Fransk.

Lørdag 30 Juni.

- Kl. 8. IV. Naturh.
- » 9. VI. Fransk.
- » 4. 4R. Fransk.

Mandag 2 Juli.

- Kl. 10. IV. Matematik.

Tirsdag 3 Juli.

- Kl. 8. VI. Græsk.
- » 8. IV. Matematik.
- » 9. 4R. Matematik.
- » 2. IV. Geografi.

Onsdag 4 Juli.

- Kl. 8. IV. Geografi.
 » 8 $\frac{1}{2}$. 4R. Geografi.
 » 2. IV. Tysk.

Torsdag 5 Juli.

- Kl. 8. IV. Tysk.
 » 9. 4R. Tysk.

Mundtlig Prøve i de andre Klasser foregaar i Dagene fra 27 Juni til 5 Juli, i Reglen daglig Kl. 8. Et Skema opslaas paa Stengangen.

Fredag 29 Juni Kl. 8 Prøve over ny Elever til III og højere Klasser.

Lørdag 7 Juli Kl. 10 Prøve over ny Elever til II og I.

Fredag 6 Juli Kl. 2 Slutningsmøde i Festsalen.

Mandag 20 Avgust Kl. 9 samles Eleverne i Lovsangssalen.

Til at overvære de mundtlige Prøver og Slutningsmødet indbydes herved paa Medlæreres og egne Vegne.

Sorø Skole og Opdragelsesanstalt, Den 10. Juni 1906.

Hoff.

1906.